

ADIMAS
ni PLAUKU.
ikue ant galvos?

ip išgydyt ligas?
ika ir randa-
l ga'va pa-liko
esigydi st.Moeg
ite gaut visokių
g mlijono lai-
zmonių vieklių

90 Broadway
lyn, N. Y.

Yra tai ge
riausia
UŽEIGA
lietuviams.

legheny Av.
PA.

WSKIS
hiladelphia.
ALIUNAS
viški kve-
i Cigarai,
usia degti-
McHenry,
er ir kitų.
sma vieta,
patarna-
s, gryda lie-
ka kalba.

ngi.
sveikinamies
25c.
uksnotl-25c;
pinigus kra-
nistracija.

S
uriamė
ta, arba
zių, d
loku,

kinimą,
latsių.

N. Y.

o į Liepo-
prekė tik-
us «Ko-

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleina kas Pėntnyčia Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALIZSTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 24.

Philadelphia, Pa., 17 d. Berzelio (June), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS. ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Triukšmas barabanų, atspindžiai blizgučiu.....	289
P. Norkus	Darbininko sveikata.....	290
A-tis	Laisvė, lygybė, brolystė.....	291
P. Silpmutis	Darbininkų viltis.....	291

SAJUNGOS REIKALAI.

Pil. Kom. Tarimas No. 32.....	292
" " No 33.....	293
" " No 34.....	293
" " No. 35.....	293
V.K. referendum N 9.....	293
Protestas.....	293
Moksleivių paskolos Ratelio dėlei.....	294
LSS. VII rajono konf. protokolai.....	294
Dėlei Illinois rajono.....	295
Trumpa atskaita RRK. išd.....	295

BELETRISTIKA ir POEZIJA.

Iš gyvenimo dugno gelmių.....	295
A. Purvis Darb. gelbėkit darbininkus.....	297
LSS. V Susiv. prot. referendumas.....	297

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....	300
Pogromas «Rankpelnio» spaust.....	300

Mokvkiis angliszkaj! Aš mokinu skaitymo, siliabiavimo, aritmetikos, geografijos ir istorijos, geriausia metoda ir su geriausiu pasisekimu. Drukuotos Lekcijos išsiuntinėjamos po 7 as pasaulis kraštus. Rašyk postkarte.

Korespondencijinis Angliškas mokytojas **Chas. A. Jaffe** 622 So. 11th Street, Philadelphia, Pa. (z)

≡ PALAIMINTI APSIŠVIETĘ, NES JŲ PASAULE! ≡

Pagerinti savo buvi, tik per mokslą ir apšvietą tegalima!

AMERIKOJE, KAD NEMOKI ANGLIŠKOS KALBOS, tai nors apšvietęs, gereno darbo negausi, bet vienda reikės vilkti sunkiausius darbus kaip juogą. Dabartinė gėdynė, kas nekaito laikraščiu ir knygu, kiekvienas yra daugiau nieks, kaip dvi-kojis m u l a s, nepaliant nors tamsybės apatalsas, kapuclnas „tėvas Kazimieras“ ir užtikrina visus tamsėnus, kad „tamsėnų yra karalytė dangaus“, tai yra mulų išganimas. APSIŠVIESK, NE BUK MULKIS, PAGERYK SAVO BUVI, IŠMOK ANGLIŠKĄ KALBĄ, BUSI LAIMINGAS -- DOVANAI!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiu prikalbina, prisilunciant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion pamločų laikraščiu: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar „LAISVAJA MINTI“ per istiaus metus; teip-pat gaus dovanai garsiają knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTI", versta is prancėzų kalbos, kurios kaina 70c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJĄ) is kurios išmokei a n g l i š k ą K A L B ą taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščiu prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašyt is rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisilųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaltosi nuo dienos užsirašymo. Dnodu dovanas, kad laikraščiu skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir eventimtaučiai turėtų gramatiką, išmoktų anglisšką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Garsiają knygą „Raistą“ dar galima gauti, prisilunciant VIENA DOLIERUKA.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES In all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vienleims metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešleims mėneslams	1.00
Three months	.50	Trims mėneslams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION. APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVOS" Spauštuvėj spaudinam visokius spaudos darbus. Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir kliubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky-mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinama prekę. Turintieji kokį-nors spaudos darbą, kreipkitės į «Kovos» spauštuvę kiekvienam laike ypatisškai ar per laiškus sekančiu ant-rašu:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Nauja
Lietuviška
AGENTURA
'KOVA' & Co.

**Parsiduoda laivakortės ant geriausių ir greičiausių lai-
vų. Išmaino ir siuncia pinigus į visas dalis svieto! Parduoda
namus, lotus ir t. t.**

Visus reikalus atlieka gerai, greitai, teisingai ir pigiai.
Turintieji kokį nors reikalą, kreipkitės sekančiu antrašu:

"Kova" & Co.
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Pranešimas.
Šiuomi pranešame, jog jau sulaukėm ir 3-čią No. «Visuomė-
nėš». Prekė 25c. Kartu NN. 1-2-3-as tik už 70c. Kurie norire
tą naują pirmėivišką laikraštį skaityt, prisilųskit krasos ženkleliais
užmokestį «Kovos» Administracijai, o tuoj bus jums prisilųsta.
Adresuokite sekančiai:
«Kova»,
1815 E. Moyamensing ave.,
Philadelphia, Pa.

Skaltytojus.

Gerbemieji! kurių prenumerata dar likosi neatnaujinta, malonėkite nevilkinti, bet prisijūsti užmokestį atnaujinimui idant nesu sitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

Kovos administracija.

Visiems zinomas FERDINAND HARTMANN M. D. Garsusis New Yorko Daktaras sako:

Kad sergi, jau nesivargyk ilgiau; atėik ar parašyk, išgydysiu tave!

Per 30 metų daktaravęs,

tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžianjami New Yorke **Vyrus ir Moteris** ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui studijavau metoda Paryžiuje, Londone, Berlyne ir kitur, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius su visokioms ligomis, nes paaukauju visą savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes **BE SVEIKATOS NERA LAIMES** ne darbininkui, nė biznieriui.

Dr. Ferd. Hartmann

PROGRESAS MEDIKALISZKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą, katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi yra. Ar tai jie užmiršo ar nenorl žinoti, netēmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS IR SZALTINIS SVEIKATOS.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIU!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos, už tai ir daugiausiai sergančių išgydau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tavo išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis, nesiduok suvilioti humbugo Institutui, kurį valdo visai ne daktaras, bet šarlatanų kompanija; kaip matoma, galėję surinkti kuponu paveikslėlius iš tabako bei nuo cigarečių pakelių, buk tai išgydyti, su mirusiojo daktaro paveikslu viduryje. Daktaras, kurio jau nėra ant svieto, nieko negali išgydyti; o geras-teisingas daktaras, kuriam sarmata su apgavikais draugauti, tai jiems nebernaus. Kad apginti žmones nuo suvadžiotojų, tai prašant drangams-daktarams, ir teisingiems žmonėms, kuriuos išgydžiau, aš apsigarsinau, kad serganti žinotų, kur atrasti tikrą sveikatą pagalbą.

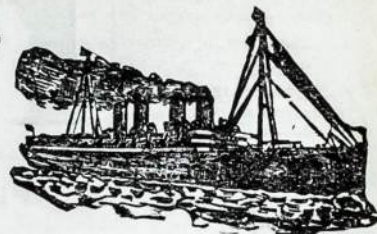
ATSISZAUKUSIUS APSIMU ISZGYDYTI

Reumatizma, skaudėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo, slogų, ir nusilpnėjusius vyrus. Didelio supykimo, dyspepsijos, nervų ligos, teipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumą, sėklos nubėgimo, blogų sąnarių, visokių užsikrečiamų sąaptų ligų. Telp-pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai jums nepagalbėjo, aš kad apsimu, tai ir išgydysiu šviesias ir užaisėnėjusias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsizauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai. Rašyk kaip mokl ir kaip jauti nesveikumas savyje, aš suprasiu, ištersiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsi sveikatą, bė tikrumo kaip toli gyvenate AMERIKOJE, KANADOJE, ANGLIJOJE ir kitur.

ADRESAS: Dr. Ferdinand Hartmann M. D.
218 East 14-th st., New York N. Y.
Ofiso valandos kasdien nuo 11 iš ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val. po pietų.
Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakaraš Panedėlyj ir Pėtnyčioj nuo 7—8.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausiu liniju laivu.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkeliu tikiety.

Parduodame geležinkeliu tikietus į visus miestus Jungtiniu Valstiju.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

“VISUOMENĖ”

Eina syki į mėnesį. Statosi sau tikslu suspiesti apie save susipratusius arba tebesusiprantančius nuoseklaus visuomenės demokratizmo šalininkus, bendrai pasiaiškinti įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbti bendrą jiems visuomeniniai-kultūrinio darbavimosi būdą.

Kaina: metams 3 rub., pusmečiui 1 rb. 55 kap., 3 m. 80 kap.. Atskiras numeris 30 kap.
UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rb., 3 mėn. 1 rub. 20 kap.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Vilnius: Užupio (Zarečnaja) g. 16 b. 26.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigydyti nuo užnuodijima krauja arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vycas vyrų lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekoku piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prizadiejma, aš noriečiau jog Tamista prisistumet man vysai dykai vėna jusu knyga del vyrų.

Vardas.....

Adresas;..... Steltas.....

TRIUKŠMAI BARABANU, ATSPINDŽIAI ŽIBUČIU.

APVAIKŠČIOJIMAS XXV jubilėjinio SLA. Seimo, kaip sako «Lietuvos» reporteris buvo «be apsirinkimo sakant, didžiausiu ne vien SLA. istorijoje, ne vien didžiausiu lietuvių amerikiečių istorijoje, bet didžiausiu *vėlesnėje lietuvių istorijoje*. Ypač šis pastarasis išsireiškimas kasžin—kaip nesmagiai skamba, ypač karštam tautininkui negal būt smagus, nes lyg kad ir perspėja, jog tokių «didžių» lietuvių tautos pasirodymų Amerikoje jau niekad gal ir nebesulauksime. Su ta nuomone labai galima sutikti, atsižvelgus į liūdnus faktus, kad lietuvių tirtė tirta amerikonybės bangose, o mūsų tėvynainiai—tautininkai turbūt kitaip, kaip triukšmų barabanų ir atspindžiais blizgučių, tos nykstančios lietuvių gelbėti neįstengia... Gal dėlto ir «L.» reporteris pasidžiaugia, kad toks per 25 metus rengiamas lietuvių pasirodymas «parodė, jog mes, lietuviai, neesame toli atsilikę nuo svetimų tautų, ypač savo sutarime ir vienybėje». Liūdna ironija. Seimo sesijos parodys, koks tas broliškas sutarimas ir vienybė tarp mūsų gali būti, jeigu vieni nepripažįsta lygių teisių kitiems savo «broliams», jeigu vieni džiaugiasi, kad uždėjo juodus akinius kitiems, kurie reikalauja lygių teisių visiems be skirtumo. Ar šis taip triukšmingai prasidėjęs seimas nebus vienu didžiu nesupratimu ir ar jo nutarimai ne bus kaip ir iki šiol be moralinės ir be realinės reikšmės, kas laikytų vienybėje gyvenimo sąlygų mestus į svetimų gaivalų nasrus lietuvius — tą parodys gan greit ateitis.

Dr. J. Šliupo prakalba pajudino keletą svarbesnių klausimų, bet ar tas įeis į seimo programą ir ar žodžiai ne vien žodžiais teliks. Moterų tamsumas, karčiamų plėga ir bažnytinė užtvanka, stabdanti lietuvių kultūros pirmynę, — tai dalykai, prieš kuriuos Susivienijimas absoliutiškai nieko nuveikti negali, nėgi nėra jam reikalo tose srityse ką nors veikti, kadangi pačių tautininkų nuomone tautos pakilimas — pramonijoje. Nekalbant apie Dr. Šliupo nurodymų pasekmingumą, kad mes galime pagerinti savo būvį griebdamiesi amatų ir pramonijos, žinant, kad prie pilnai išsivysčiusios kapitalizmo sistemos ir prie pramonijos sumonopolizavimo smulkus vertėivis negal egzistuoti, pats pramonijos būdas neleidžia kovoti prieš tamsumą ir prieš tamsumo palaikytoją bažnyčią. Kad lietuviui tinkamiausia pramonijos įstaiga — karčiama — tai ar išsižadės jie (lietuviai) tokių palaidunystės, niekšysčių ir visokio ištvirkimo mokslaviečių, jeigu jiems nurodoma, kad išsigelbėjimas iš skurdo — tai tik pramonijoje.

Susivienijimas savinasi sau pletesnį, negu kad tik apdraudos bendrijos reiškimą, ir toji etiketa leido Susivienijimui patraukti savep žmones su platesniais reikalavimais. Iš tos priežasties ir šiandien randame Susivienijime nemaža socialistų. Pagalios mulinimas žmonėms akių patrijotiškais obalsiais liekasi ne vietoj, nes reališkoji esybė kiekvienam stato prieš akis faktus, jog Susivienijimas ar apdraudos draugija gal būti naudinga, kada darbininkas liekasi sumaltas fabrikos ratuose, kada liekasi gyvas sudegintas bei suplotas požemės gilmėse, bet jis nemato tūkstančių ir milijonų alkanųjų bedarbių, žuvančių iš bado ir skurdo; tokiems pagelbėti Susivienijimai negali ir dagi nenori, nes tas aiškiai pasirodo, kaip to Susivienijimo vadovai atsineša prie tų, kurie reikalauja iš Susivienijimo ko daugiau, negu barabanų triukšmo ir viliojimo blizgučiais.

Idant pakelt tarp išievių lietuvių kultūrą, reik prašalint skurdą. Kad skurdą prašalinti, reik prašalinti priežastis, kuri tą skurdą išvysto, o ta gi randasi ne kame nors kitame, kaip tik draugijos surėdymo tvarkoje. Buržuazijiniai keliai neprieisime prie jos niekad. Susivienijimas stoja buržuazijos pusėje, o tokiu būdu stoja apginime tos tvarkos, kuri minias žmonių rankpelių

stumia į kassyk didesnį skurdą. Išieviai lietuviai tik ir randasi toj išnaudojamoj minioj, taigi savo Susivienijime randa ne užtarėją, bet priešą jų išsiliuosavimui iš skurdo, kuris kultūriškai pakilti jiems neleidžia.

Nė tarpe plačių minių kultūrą pakelti, nėgi pagerinti darbininkų būvį Susivienijimas negali, nes tam reikia ko daugiau, negu tuščių gražių žodžių, ko daugiau, negu iškilmingų apvaikščiojimų. Kad tą atlikti, tai reikia didžio, pilno pasišventimo ir nenuoalsaus trinsio, reikia tarnauti darbininkiškos minios reikalams, išskiriant visus kitus reikalus. Susivienijimas gi šiandien yra rankose smulkių biznierių, kurių reikalai priešingi dirbančiųjų žmonių reikalams, todėl ir tų biznierių bei šulų įtekmėj yra ir bus Susivienijimo politika patol, kol tai darbininkų miniai nebus daleistina jame visuotinu balsavimu savo reikalus apspręsti.

Kodėl visuotinu balsavimo Susivienijimo «vadovai» taip labai neapkenčia — aiškinti nėra reikalo, nes visuotinas balsavimas leistų didžiūmai savo reikalus apginti ir patiems organizacijos dalykus spręsti, o ne klausyti imperatyviško mažumos įsakymo.

Linkėtina, kad bent šįmet seimas nuplautų tą juodą dėmę, kurią ant Susivienijimo uždėjo pereitasis seimas, atimant žmonėms lygias teises, nes didžiūties tuo, kad Lietuvos karaliai kadaisi buvo taip galingi, kad nukritus lašelini gerlamo pieno ant arklio, rusų carai turėjo nulaižyti, — XX metšimtije visai nėra reikalo. Ne carai bei valdonai žmonijai yra civilizacijos reikalaujami, bet laisvė ir lygybė teisėse. Ne būti nuolankiais valdytojams, bet valdyties patiems turime pratinties. Ir jeigu to Susivienijimas neskaito svarbiausiu, tai ištikrųjų toli gražu mums lyginties prie kultūriškųjų tautų, toli gražu girties, kad sekame XXmetšimčio civilizacijos reikalavimus, nes priešingame karte Susivienijimas, kaip organizacija, susidedanti daugiansiai iš darbininkų, likdamas jų reikalams priešingu, negali laukti sau gražios ateities, nes laikas iš Susivienijimo reikalauja ko daugiau, negu rupinimosi mirusiais. Apdraudos bendrovių, kurios už sudėtus darbininko pinigus taip gi gražiai palaidoja ir našlaičius sušelpia, Amerikoje nepritrūksta, kasgi bus su Susivienijimu, jeigu jis, pasidėkavojant vadovams—biznieriems, pradės kovoti prieš reikalaujančius duonos badaujančius, prieš reikalaujančius panaikinimo klesinio viešpatavimo, kad prašalinti priežastį skurdo ir visų baisių pasekmių jo. Ar laikas neparodys Susivienijimo nariams, kad jiems reikalinga yra organizacija, kuri prisidėtų prie kovojančių už panaikinimą tų gyvenimo sąlygų, kurios neleidžia nė svajoti apie dailą, kuitūrą ir tam panašius mokslo igijimus, kurie užlaiko tautų gyvybę ir nedaleidžia anomis pragaišti kultūriškesniųjų tarpe.

Nors Dr. Šliupas socialistams draudžia jungties su svetimoms partijomis, nes lietuviai socialistai labai greit ištautėtų, tečiaus jis nemato priežasčių, kurios ir Susivienijimo narius kur—kas labiau ištautina šiandien, negu socialistus galėtų ištautinti jų aktyviškas šalies politikoje dalyvavimas, savo organizacijoje turint pilną autonomiją. Jeigu nesistengsime visupirmu per politišką kovą, — nes tik tuo keliu tik ir tegalima — prašalinti priežasčių, neleidžiančių darbininkui užsiimti kultūros reikalais, kad per apšvietą galėtų pažinti pats save, savo dailą ir istoriją, tai jokie kiti tėvynės meilės pasiulijimai mus nuo ištautėjimo neapsaugos, nes ištautina ekonominės gyvenimo sąlygos; išsitautina tik tamsiausia liaudis, niekad ne materijališkai geriau stovintieji žmonės. To liaudies materijališko stovio niekad nepageris jokie raginimai prie *meilės tėvynės*, lygiai kaip ir svajojimas apie užgrabinį dangišką gyvenimą žmogaus laimingu nepadaro.

Ar Susivienijimas atsispirdamas naujoms gyvenimo sąlygoms, eidamas atbulon pusėn greit nepasijus savo laiką atgyvenusiu, tautystės mylėtojais lai nuodugnau į dalykus pasižiūri ir lai nesidžiaugia, kad socialistus iš Susivienijimo išvaro, nes ekonominės sąlygos socialistais visus turi padaryti.

DARBININKO SVEIKATA

Pagal Dr. A. Kats'a

— Parašė —
P. Norkus.

—o—

(Tęsa.)

Visa diena turi būti padalinta į tris dalis: darbo, pailsio ir miego. Laikas, skiriamas pailsiui, turi būti labai branginamas, nes tada atsitaiso kūnas ir dvasia, todėl jis turi būti labai protingai ir naudingai sunaudojamas.

Kas jieško gero ir linksmo pailsio, jį gali rast namieje, skaitydamas knygas ir laikraščius; knygas gali gauti knygynuose, o laikraščius gerai bent vieną ar du užsirašyti. Vaikščiojimas į koncertus ar teatrus, kur tas prieinama, labai pagirtinas daiktas ir daug pigiau atsieina, ne kaip kad vaikščiojimas į karčiamas.

Nedėldieniai, pavasarije, vasara ir rudenije, taipgi ir žiemą, kada nelabai šalta ir gražus oras, turi būti pašventinami sveikatos labui; per šventes reikia eiti į laukus ar į girias, kad ten pakvėpuoti tyru oru. Reikia sergėtis karčiamas lankius, kaip daro mūsų suaugusieji žmonės, ir ne reikia laike karščių lankyti dulkėtas pašokimų vietas, ką labai myli mūsų jaunimas. Geriausia, atsakančiai metų laikui apsilankyti, eiti už miesto į laukus, pakvėpuoti tyru oru. Eiti nereikia smarkiai, sergėtis pailsimo, nes tada būtų jau ne pailsis, bet darbas ir dar nenaudingas. Pagirtinai daiktu yra ir pasivažinėjimas luotelije ant upės, ar lengvos tyrame ore žaislės.

Ligoniu priežiūra.

Ligoniai turi turėti atsakančią gydytojišką priežiūrą. Šalip gydytojiškos priežiūros daug mokslo reikia namieškimams, kad gerai ligonį prižiūrėti. Geriausia būtų tam tikslui samdyti ligonių prižiūrėtoją, bet tas darbininkui ne labai prieinama, todėl mes čion nors jau pačias svarbiausias žinias paduodame.

Kambari, kuriame ligonis gulį, turi būti pats šviesiausias ir linkniausias iš visų kambarių. Jis turi būti apšildomas ir užlaikomas labai švariai; neturi būti bereikalingi daiktai: divonai, ant langų užtiesalai ir kiti nereikalingi rakandai.

Lovą geriausia šitaip pastatyti: vienas galas jos (prie galvis) turi siekti sieną, kitas galas ir abudu šonai turi būti toliau nuo sienų — lova turi būti beveik vidurije kambario. Reikia tēmyti, kad ligoniui nekenktų per arti stovintys pečius ir kad nebūtų vėjo perpučiamas.

Lovos skalbinius reikia kuotankiausiai pakeisti šviežiais. Tų ligonių, kurie susišlapina lovoje, reikia įtiesti citratą, kad šlapumas nedaigautų į matrasą, kuri tankiai pakeist nauju darbininkas neįstengia. Guolis ir pagalvės turi būti tankiai papurinami. Ligonis turi būti užlaikomas labai švariai: jį reikia kasdien prausti, bent nors veidą, kojas ir rankas, sušukuoti plaukus, išplaut burną, ir viską tą atlikti, ką atlieka sveikas.

Valgis ligonio turi būti toks, kurį įsako gydytojas. Iki ateisiant gydytojui, ligoniui nereikia nieko daugiau duoti valgyti, kaip tik skystus valgius, t.y. bulijoną ir sriubas ir visoki gėrimai (išskiriant alkoholinius).

Jeigu gydytojas liepia imti kitoki maistą, tai reikia tēmyti, kad ligonis, kurio apetitas ir skilvis gaha silpni, negautų per daug maisto, — maistas turi būti gerai priimamas ir gerai sutaisytas. Ligonis nereikia duoti kopustų, barščių ir sunkiai suverdamas mėsos: avienos, žąsienos, antie-

nos, taip lygiai ligoniui kenkia šviežia duona, salotos ir žali vaisiai.

Apskritai, viskas, kas duodama ligoniui turi būti minkšta, gerai išvirta ar iškepta. Mėsa turi būti paliausota nuo kremzlių ir sausagislių ir gerai suminkštyta ar sumalta. Svaiginanti gėrimai galima duoti ligoniui tik tada, kada lgydytojas liepia

Šalip to reikia tēmyti į ligos bėgį, kad geriau prigėlbėt ligoniui. Reikia mieruoti temperatūrą dėlto, kad žinoti ligonio silpnumą. Tam—tyčia termometrą reikia įdėti į ligonio pažastę ir tenai laikyti apie 15 minutų. Išėmus reikia užrašyti kiek buvo laipsnių karščio ir kuriame laike buvo tas daroma — o tą, kada gydytojas ateina, jam pranešti. Paprasta žmogaus temperatūra 37,5—37,7 Celsijaus. Kada ligonis serga tada temperatūra kyla. (Yra gi ligos, kuriomis sergant temperatūra puola žemyn).

Ligoniai spiauti turi į tam—tikrą vandeniu pripildytą indelį, bet ne į nosinę skepetaitę ar ant grindų. Tas indelis per dieną turi būti 1—2 kartu planjamas. Kolei ligonis gali dar išeiti laukan, jis išmetimą atlieka tam skiriamoje vietoje, kada gi jau ant tiek silpnas, kad neatsikelia, tada tą turi atlikti kambarije ant puodo. Jei ligonis prakaituoja — jį reiki kartas nuo karto apšluostyti sausu abrušu, bet šluostant nereikia apnuoginti visą kūną ir tankiau apmaišyti skalbinius. Kada ligonį ima didelis karštis, gerai šluostyti suvilgintu šaltame vandenije abrušu. Jeigu ligonį ištinka šaltis, tai reikia prie blauzdų ir kojų dėti į skudurus įsuktas, karštu vandeniu pripildytas bonkas, ir duoti gerti karštus gėrimus (arbatą, šiltą limonadą ar pieną).

Jei staiga kas apserga arba apmiršta reiki protingai ir greit, ant kiek tas galima, prigėlbėt. Apmirimas apsirėškia tuomi, kad pulsas labai silpnai plaka, kątik žymus kvėpavimas ir veidas išbala. Tą ligonį reikia paguldyti į lovą, nieko nepadedant po galva ir atsagiot visus drabužius. Stipri kava ar koniakas šaukščinku pilamas į burną tam dikčiai pagelbsti. Šitokiuose atsitikimuose taip reikia daryti kolei neateina gydytojas.

Jeigu kraujas bėga iš nosies, reiki darsižinoti iš kurios pusės ir ją reikia užkimšti higroskopiska vata (ją galima gauti aptiekose) iš kitos—gi pusės su pirštu spausť nosį, ir taip palaikyti nekuri laiką. Ligonio galva tada turi būti angščiau.

Jeigu kraujas bėga per burną, tai priežastis to pasigadinimas plaučių ar skilvio. Jeigu kraujas bėga iš plaučių, tada ligonis atkosti, jei iš skilvio — tada vemia. Iki ateis gydytojas ligonį reikia ramiai lovoje paguldyti ir nešneinti; gerai, kad ligonis stengiasi susilaikyti nuo kosėjimo, o ne tyčiomis kosėti, kaip yra daugiausiai daroma. Tada ligoniui nieko nereikia duoti valgyti, išskiriant šaltą limonadą ir mažus ledo šmotelius, kuriuos ligonis turi pamažinti ryt. Ligonis kraujais vemiant, reikia jį išrėdyti, ramiai paguldyti, ir neduoti nieko valgyti ir gerti. Tokiuose atsitikimuose reikia viską išpildyti, ką gydytojas liepia ir mažiausias nepaklausymas padaro labai blogas pasekmes.

Pagelba apsirgus ir sergant.

Kiekvienas susirgimas, pradžioje kad ir pats lengviausias, jei neprižiūrimas ir negydomas išsivysto į sunkią ligą su žinomomis jos pasekmėmis. Net ir mažas žaizdeles gavyus, reikia ant jų atkreipti atydžią. Į pačią mažiausią žaizdelę gali dasigauti purvai, o su jais ir nešvarumai, kurie užnuodija kraują.

(Toliaus bus.)

Laisvė, Lygybė, Brolystė!

Kaip brangūs tie žodžiai—vardai! Kiek daug reiškinio, tiesos harmonijos ir nesumušamos jokiais argumentais išvėrimės jie savyje tur. Kiek aukų jau žuvo už laisvės, lygybės, brolystės idėjų! Koks malonus tų žodžių skambėjimas! Jie panaikys priespaudą, išnaudojimą, plėšimą ir vergiją. Jie prikels iš kapų šventąją teisybę. Jie sutvers ant žemės nesuardomą meilės šeimyną. Nekauks tuomet trimitai karės, neliesis kraujas, nebėgs upeliai ašarų nelaimingųjų. Laisvė, lygybė, brolystė ištrauks proletarus iš nasrų vergijos, panaikys klesų viešpatavimą, apveiks neapykantą ir nušluostys ašaras visiems nuliudusiems darbo žmonėms.

Laisvė, lygybė, brolystė. Tie žodžiai skamba vargšų ir visų skriaudžiamųjų lupose—lupose tų, kurie pabriuose ir po žeme lando kaip kirmimai, surukę ir pašini, nepanašūs į žmones, dirba prakaitu per kiauras dienas be pailsio, apilyšę, tankiai badą kenčia, kuriems gyvenimo linksmybės uždarytos, kurie per vasą savo amžį nemato šviesios gyvenimo valandėlės ir visų tų, kurie trokšta žmonijai laimingesnės ateities.

Laisve! Ar tu esi dievaitė naujos gadynės, jeigu už tave aukaujasi net milijonai žmonių, kurie nesigaili savo kraujo ir gyvasčių? Ar tu esi toji meilės ir nekaltybės skaisčioji pana, kad gyvenimas be tavęs yra nemielas? Medelis be tavės neauga ir kreipia savo ugelius ten, kur jie liuceai gali bujoti. Žolėlė prislėgta velėna suvysta. Paukštelis pagautas klėtkoje nečiulba. Žuvelė pagauta užtrokšta. O žmogus! Tas protingiausias gamtos sutvėrimas! — kaip gi jis nenorės laisvės?...

O, brangioji laisve! Tu esi suminta šiaudien po kojų, uždaryta kalėjime, neguodojama. Pasaulio valdonai yra tavo pavalytojai, tik jiems vieniems tu tarnauji, suteiki linksmybę, ramybę ir laimę. Už laisvę juk liejasi kraujas visose šalyse, už laisvę žusta kalėjimuose garsiausios draugijos spėkos.

Garbingoji laisve! Kada gi tu užžibėsi ir pilnoje savo grožybėje, niekeno nepersekiojama tarnausi visiems lygiai!

Laisvė gi nuliudus atsako: — Mielai tarnaučia žmonėms, jeigu būtų ant žemės lygybė. Įvykdinkit ją, o aš gyven siu su jumis...

Lygybės! Kodėl dabar nėra jos! Kur jinai dingo? Dėl ko visi gali naudotis darbo vaisiais ir gamtos grožybėmis?

Taip yra... Dabar kiekvienas gyvenime eina lenktyn su kitu, kad tik daugiau laimėti, kad tik pralenkti kitus. Stipresnis ant silpnesnio gula, teisiais ir neteisiais keliais skriaudžia, plėšia ir verčia sau tarnauti. Pinigas įgijo neišpasakytą galybę. Su šiuo pagelba saujaulė kapitalistų pasisavino visus žemės turtus ir pavėgė darbininkų klesą.

Todėl šalin su tokia tvarka! Lai gyvuoja laisvė ir lygybė! Darbininkų klesa apsišvietus ir suorganizavus pataikys įvykdyti gyvenimo tatus, ko kapitalistų klesa neįstengė. Tik proletarijatas padės nesugriaujamus pamatus laisvei ir lygybei, o tuomet ir brolystė užžydės.

Brolystė! Nėra brolystės dabar tarp žmonių. Vieni dėl

duonos, kiti dėl pelno nesigaili artimų savo brolių. Kitas dėl pelno savo tėvą, motiną užmuša... Kiek atsitinka pasaulyje bjauriausių niekšyščių, kurios padaro žmones vieni kitiems priešais.

O visam tam kalta dabartinė tvarka. Išgriaukim tik dabartinę tvarką, panaikinkime privatišką nuosavybę ir visą gyvenimo gospadoriavimą paveskime visuomenei, o brolystė pati atsiras.

Laisvė, lygybė, brolystė — tai trys varguolių sesutės, kurios žada šiems busiančią laimę.

Darbininkai! Męs privalome nulenkti savo galvas ir atiduoti prigulincią garbę tai laisvės, lygybės, brolystės idėjai ir iš paskutinės kovoti prieš tuos, kurie pasiryžtą tą idėją griauti. Kovoj už buvį lai energija mus neapleidžia ir te skamba be paliovos balsai:

L a i g y v u o j a , l a i s v ė , l y g y b ė , b r o l y s t ė !

A—tis.

Darbininku Viltis.

Progresas kaip sunkiai užkrautas, ir be atlaidos traukiamas vežimas, kaskart eina tolyn ir tolyn. Vaziuojantieji gi tame vežime (progresyviškų minčių žmonės) mato naujus ir niekad pasaulyje neregėtus reinius, išsivytumą, apsikeitimą iš blogesnio į geresnį ir tubulesnį.

Progresas eidamas palieka ant visos gamtos ženklą ir kas tik joje yra ir galimu pesikeisti, ka žmonija tēmijanti pamato apsiikeičiantį.

Tarpe visokių augmenų, gyvunų, randasi kaipo visame pasaulyje augščiausiai stovinti žmonija, kuri kaskart tampa tobulesne, apšviestesne, daugiau suprantančia savus reikalus.

Toji žmonija yra pasidalinus į dvi skirtingas dalis, kurių vardai: kapitalistai, viso pasaulio valdytojai, gamtos išduodamais vaisiais naudojasi perpilnai, bet jų yra mažuma; antroji dalis tai yra darbininkai, kurie savo rankomis, liedami prakaitą, alkio suvarginti, pelno sau duoną; pastato augščiausias murus, nutiesia ilgiausius geležkelius, iškasa ilgus tunelius kanalus ir — reiškia kas tik pasaulyje randasi, tą viską darbininkų rankos padarė.

Nors darbininkai sunkiai per ilgą dienos darbo valandas dėl savęs pelno sudžiuvusios duonos plutą, bet už tat kapitalistai gyvena taip kaip nori, jiems ir danguje nebus geriau. O kas per priežastis, kad vieni nieko neveikia, o turi visko perpilnai, o antri badą velka? Priežastis yra darbininkų neapsišvietimas, nesupratimas savo reikalų, nesupratimas kovos budo, kaip pagerint savo buvį.

Priespaudai, nelaisvei ir vargai siaučiant, priverstinai pas darbininkus gema mintis, ar negalima nuo priespaudos, nelaisvės ir vargo apsiginti, prašalinant juos ir pasidėkavojant progresui, kuris apdovanojo žmogų įrankiais, kuriame išvystė išmintį tvirt draugijinio rėdymosi budo teoriją, kurią darbininkai suprasdami, pasmerkia palaikimą per dvasišką ir svietiską valdžias fanatizmą ir tamsumą, kuri, nedaleidžia darbininkui vienyti, ir vienijasi, šaukdami savo sandraugus į visavietinę darbininkų vienybę.

Darbininkai skurdo, skursta ir dar skurs, bet jau pas darbininkus yra viltis išsigelbėjimo iš po priespaudos, nelaisvės, vargo ir išnaudojimo. Ir kaskart didesnė žmonių minia išvysta, nors iš už kalnų tomos, aiškesnius darbininkų pageidaujamus ateities spindulius. Susipratę darbininkai dirba po ateities spindulių šviesa, bet kapitalistiškojo surėdymo palaikytojai, internacijonalizmo naikintojai, paleidžia apaštalus, kurie nuvargintą prie sunkių darbų darbininko protą stengiasi aptemdinti, palaikyti jį tamsybėje.

Stai po ilgo darbininkų triuso, pasirodo viltis, kad bus jų nors sunkiai atsiekami siekiniai, pavyzdin: Milwaukee mieste, kur laipsniškai auga ir auga žednuose metuose višinininkų rinkimuose socialistų (darbininkų partijos) balsai, nes 1898 metais socialistų balsų buvo 2,414. Bet bėgyje dviejų metų užaugo vos 59 balsai, t. y. 1900 m. balsų buvo 2,473. Po to mažo pašokimo balsų, balsuojant 1902 m. suskaitoma jau 8,453 balsai. 1904 m. 15,056, (beveik dubeltuojasi) 1906 m. 16,837 balsai, 1908 m. jau 20,887 balsai, o šiuose 1910 m. laimėjo rinkimuose, pralenkdami republikonų ir demokratų partijas su 27,662 balsais.

Milwaukee miestas apgyventas daugiausiai vokiečiais, kaip New Yorkas žydais, Shenandoah lietuviais. Tarpe kitų išdirbėčių čia plati alaus išdirbystė.

Kiekvienas darbininkas atkreipęs akį į Milwaukee, gali turėti viltį, kad kaip greitai socialistai užviešpataus ant Suvienytų Valstijų, kaip kad ant miesto Milwaukee, taip greit gal laukti išsiluocavimo.

Neiškenčiu nepasakęs, argi jau visi darbininkai yra taip susipratę Milwaukeej. Paėmus skaitlines bent šias: Pas republikonų ir demokratų partijas yra balsų 31,775 (o socialistų tik 21,663). Bet iš viso gyventojų ten priskaitoma net 285,315. O turinčių teisę balsuoti, arba balsavusių pereinuose rinkimuose 59,397. Todėl mums nežinoma, kokiame susipratime-apšvietime dar tas 225,918 stovi.

Nors kaip matėme iš augščiaus parašytos skaitlinės, kaip socialistų balsai laipsniškai augo, bet tie mūsų draugai nenuleido rankų, dirbo, švietė, agitavo su vilčia, kad tai kada-nors susilauks kaip saulės užtekant savo darbo vaisių.

Taip draugai darbininkai pažvelgkime į tarptautišką vi visavietinę darbininkų šventę pirmąją gegužes, ten taip pat išvysime broliškoje meilėje skirtingų tautų, ar tai religijomis, ar tai rasa, išvien darbininkus apvaikščiojant darbininkų šventę. Pakelkime akis augštyn, o išvysime pasaulyje, kur ir žiauriausia monarch ška valdžia prispaudus laiko darbininkus, ten irgi švenčia, apvaikščioja tarptautišką šventę. Tai jau aiškus ženklas, kad jau plačiais žingsniais artinasi darbininkų skurdo, priespaudos, nelaisvės ir išnaudojimo galas, o dykaduonių sostai su visais jų ramščiais jau griuva!

Tai jau faktas, kad kaskart prisideda prie kovojančių už savo teises didesni būriai armijos, su naujomis jėgomis, kaskart ryšį vienybės padrutina, o išnaudojimas silpsta ir nyksta.

Tą mes apturime tik pasidėkavojant tankiems darbininkų susirinkimų parengimams, taigi prisideda ir agitatyviškų

lapelių išmėtinejimai, bei dvicentinės brošiurėlės ir taip knygelės, kurios naudos neša daug daugiau už dudolerinius tomus.

Apgailestauju, kad esu lietuvis iš atžvilgio, kad matau neapykantą, vienybę ardančius mūsų tautiečius, kurie suvis neseniai buvo darbininkų vadovais, nieko negelbės, ką statot darbininkiskam susipratimui skersai kelią. Nieko negelbės nors ir visa mūsų tauta būtų darbininkų vienybei priešinga. Mūsų tauta prieš viso pasaulio darbininkus tai tik lašas prieš jures. Galit dirbt prieš socialistus, turėdami už mierį, kad tai dirbat dėl tautos labo. Su savo darbais lietuvių tautą pastatysite akįse viso pasaulio darbininkų už tamsiausią, neseniai apsigyvenusią tarp žmonių. Nė pramonija, nė peštukija, nė daila neprives mūsų lietuvių darbininkų prie tarptautiškos vienybės, ir prie galutinio išsiluocavimo iš po priespaudų, nelaisvių, išnaudojimų ir abelnai iš po vergijos pančių.

Todėl braliai lietuviai, daugiau atkreipkime atydą į savo kasdieninį gyvenimą ir į jo reikalus, o ne užsiimkime per jures smilčių tiltą pilti, kad galima sausomis kojomis per jures vaikščiot. Tas darbas bus veltui.

P. Silpnutis.

SAJUNGOS REIKALAI.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No.32.

P.K-tui:

Mēs LSS 45 kp. savo susirinkime, laikytame Balandžio 1-mą, 1910m., nutarėm patėmyti P.K-tui, kad jojo tarimai užimā daug vietos «Kovoje» ir tuli tarimai atsikartoja net po kelius sykius. Todėl mēs patariam:

Kad P.K-tas tuos tarimus, kurie neužsibaigia vienu kartu, negarsintų pirmesnių tarimų tame pačiame dalyke, pakolei nebus galutiniai tas dalykas užbaigtas. (Pav. P.K-to tarimas kaslinik V. K-to Ref. 13 to, pirma yra tarta išreikalauti dokumentai, o vėliau tarta apie pačius dokumentus, mums tat rodos būtų geriau, jei paminėtumēt savo galutinam pagarsinime, išreikalavę dokumentus randam šiaip ir tt.)

LSS. 45 kuopos komitetas: Org. P.S a k a t a u e k a s,
Sus. sek. St. P a u ž a.

Balsavome prieš 45 kuopos patarimą iš to atžvilgio, kad pagal demokratijos principą, tai nė vienas nutarimas negali būt įvykdomas gyvenime, pakol jis nėra apskelbtas viešai (ir dokumentai 13 to V.K-to referendumo negalėjo būt išreikalaujami pirm P.K-to tarimo tame klausime apskelbimo) nes: 1) įstaiga arba draugas, kurį paliečia tarimas, galėtų atsakyti išpildyti jį vien tik ant sekretoriaus pranešimo nematant tame klausime jokio nutarimo, taipgi 2) sąjungiečiai nežinotų ar veikiama ir kas veikiama viename ar kitame neužbaigtame klausime, kurio užbaigimas gali tęstis gana ilgą laiką.

New York City. 21, V, 10. P.K.Narys M.M. Račiūtė,
East Pittsburg, Pa. 24, V, 10. „ B.K.Kondratavičius.
Baltimore, Md. 28, V, 10. P.K-to Narys P.Grinčius.

Reiškia — 45 kuopos patarimas atmetas vienbalsiai.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

New York City, 6, VI, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 33.

P.K-tui: IV Rajono 14-toji konferencija, laikyta Newark, N.J., vasario 20, 1910m., P.K-tui p a t a r i a:

Kad pasirūpintų peržiūrėti Sąjungos turtą ir knygas prieš VI LSS. susivažiavimą ir kad komisija peržiūrėjimo knygų išduotų raportą ant VI-to susivažiavimo.

Brooklyn, N.Y. 24, IV. 10.

LSS. IV Rajono Organ. A. U n g u r a i t i s.

Balsuojame už įnešimą ir vandame už reikalingą:

1) Rinkti tuojaus komisiją iš trijų narių, dėl Administracijos knygų peržiūrėjimo.

2) Į komisiją perstatome A. Žymontą, I.B. Bromišą, J.P. Valadką, J. Undžių, S. Michelsoną ir L. Grikštą - visi iš Boston, Mass.

3) Knygos turi būti peržiūrėtos pirm VI Susivažiavimo, jei jis įvyktų šįmet.

4) Jei Susivažiavimas neįvyktų Berželio mėnesio pradžioje 1910m., tai tada knygos turi būt peržiūrėtos po Berželio 30 tos, t. y. sukakus vieniems metams nuo praeito jų peržiūrėjimo.

5) LSS. Turtų Kontrolės K-ja turi pasirūpinti nuodugnai visą Administracijos turtą suskaičius surašyti į tam-tikrą sąsiuvą su jo apiprekiavimu.

6) Knygų Peržiūrėjimo K-jai turi būti priduta a) visos per pereiną komisiją užvestos knygos, b) surašas turto ant rankų ir c) kvitos.

Knygų Perž. K-ja teksis kaip greit galima peržiūrėti ir sugrąžinti Administracijai.

New York City, 26, V, 10. East Pittsburg, Pa., 28, V, '10 LSS P.K-tas Baltimore, Md., 30, V, 10.

{ M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P. Grinius

N.Y. City, 6, VI. 10. LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 34.

p. J. Griniui, Philadelphia, Pa.

Garbus Tamistai! Gavau nuo Tamistos jau tris čarterius dėl pasirašimo, bet mes (t.y. Čarterio K-ja. A.P.) ant jų nesirašome. Mums taip išrodo, kad mes neturim tiesos rašytis ant tų čarterių, nes ten reikalaujama parašų pirmininko, sekretoriaus ir išdininko, o mes tuomi neesame. Mes nutarėm pirma pasiklausti ir tik gavus paaiškinimą gal galėsime pasirašyti.

Shenandoah, Pa. 8 IV, 10. Su pagarba V.J.Šliakys.

Centro Valdybai:

Gerbiamieji:— Čion pasiunčiu laiškėlį V.Šliakio, kuris abejoja ar galima jiems pasirašyti ant čarterių. Kadangi kuopos reikalauja čarterių, todėl pakol Centro Valdyba aptars minėtą klausimą, aš nuo savęs linkėjau pasirašyti ant jiems prisiųstų čarterių, nors tas ir bus atliktu fiktyviškai.

Malonėkite tą dalyką skubiai išrišt.

Phila., Pa. 9 IV, 10. Draugiškai «K» Adm. per J Grinius.

Pasiteiravus apie viršminėtą dalyką pas advokatą Morris Hillquit (320 Broadway, New York City), pasirodo kad mūsų išrinktoji čarterio komisija gali drąsiai pasirašinėti ant kopijų mūsų čarterio. Taipgi pasirodo, kad nėra būtina reikalinga, idant pasirašantieji būtų piliečiai.

New York, N.Y., 27, V, '10. E. Pittsburg, Pa. 30, V, 10. Baltimore, Md. 1, VI, 10.

{ M. M. Račiutė,
B. K. Kondratavičius
P. Grinius

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

New York City, 8, VI, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 35.

P.K-tui: Gerbiamieji Draugai. Negavęs ikišiuolaik jokios

žinios nuo RKK-to, ar bus jam užtektinai to paliūdidijimo koki man išdavė LSDP. C.K-tas ir kadangi tame igaliojime nėra niekas pasakytą linkui pinigų dalykų, tad aš pareikalavau nuo LSDP. C.K-to paaiškinimo kaslink pinigų. Tokį dokumentą man jau prisuntė, kurį čion aš pridedu jums dėl užtvirtinimo, po užtvirtinimui meldžiu man jį sugrąžinti.

Su draugiškais ir socialistiškais linkėjimais A. Baranauckas.

Dokumentas: «Lietuvos Social-Demokratų Partijos Centro Komitetas praneša, kad išduotas Antanui Baranauckui igaliojimas apima ir visus finansiškus reikalus partijos užrubežije, kaip tai: pakvitavimas aukų, priėmimas aukų iš organizacijų, rinkimas aukų, penumeratos ir tt. Šituo paliūdidijimu mes išaiškinam tą šaką kompetencijos.

Antspauda LSDP. C.K. Sekr. Centro Komiteto NN.»*)

Čion pridutą paliūdidijimą pripažįstame už oficiališką igaliojimą Antano Baranaucko priimti visokius pinigus dėl Lietuvos Social-Demokratų Partijos.

N.Y. City, 26, V, '10. East Pittsburg, Pa., ? Baltimore, Md. 2, VI, '10.

L.S.S. P.K-as { M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P. Grinius

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N.Y. City, 8, VI, '10.

V.K-to Referendumas No.9, 1910m.

4-ri įnešimai III Rajono konferencijos, laikytos 23 saus. 1910, perėjo per V.K-tą; taisyti ir priimti šiaip:

1) Kiekviena apmokama (imanti algą) centrališka ypata turi būt samdoma per P.K-tą arba V.K-tą. Už 4 balsai prieš 2 t.y. «Kovos» Redaktorius ir Admin. bus samdomi per Centro įstaigas (kuri įstaiga samdys dar šiuo kartu nėra aptarta).

2) Išdas knygos «Moteris ir Socializmas» negali būt sunaudojamas ant sąjungos reikalų pakol knyga nebus atspaudinta.

3) Ypatos vedančios biznį su centru turi būt paminėtos vardais maždaug šiaip:

- X pirko ar paėmė ant kredito už.....\$ —
- NN užmokėjo už literaturą.....\$ —
- XX užmokėjo už darbą (tikietus, plakatus etc.).....\$ —
- X kuopa per NN užmok. už darbą (plak. ir tt.).....\$ —
- NX užmokėjo už apgarsinimą.....\$ —

ir tam panašiai. Už 4 balsai, prieš 1, susil. 1

4) Kiekvienas Sąjungietis imdamas literaturą ant skolos, turi turēt paliūdidijimą nuo savo kuopos. Už 4 balsai, prieš 1, sus. 1

Passaic, N.J. 11 IV, 10. V.K-to Sek. J.K. Gilius.

LSS. Centro Sekretorius A. Purvis.

New York City. 6, VI. 10.

Protestas.

Mes LSS. 52 kuopa, laikytame mėnesiniame susirinkime Berželio 2 d., nutarėm protestuot prieš p. J.O.Širvydo elgimąsi, kuri geidžia visuomenės sudėtais pinigais, kurie tuom kart pas jį randasi, su Sąjunga atsisteist.

M o t y v a i. Kadangi RKK-tas randasi tik po S-gos kontrole, todėl ir rev. rėm. pinigai turi rasti pas dabartinį RKK-to išdininką. O p. Širvydo skola, tai yra jo ypatingas su Sąjunga reikalas, iš kur privalo ir issireikalaut, o ne visuomenės sudėtais revoliucijos labai pinigais atsisteist.

Protestuojame prieš p. Širvydo sauvallavimą su S-gos doku-

*) Vardo sekretoriaus iš priežasties konspiracijos negarsinu. A. Purvis.

mentais, kuris yra išsireiškęs pasiūst LMD. Vilniū. Neturi teisės p. Širvydas tą daryt, nes neyra jo privatiška savastis, kad kur jis panorės ten juos ir padės, bet turi be jokio jam galvasukio perduot S-gos archivan.

Bus ramiaus ir ištikimiaus tarpe S-giečių, kad tie visi dokumentai rasis S-gos archive, negu kur kitur.

Komisija:

K.J. Intas, K. Petronis, A.J. Naumikas.

Dėlei neaiškaus pasakymo p. J.O.Širvydo link tų dokumentų įvyksta nesupratimas. Pats p. Širvydas savo laiške į redakciją paaiškina apie kokius dokumentus jis sako (žr. laiška į redakciją šiame num.).

Mokslaeivių paskolos Ratelio delei.

Beželio 3 d. š. m., Philadelphia, Pa. susitvėrė Mokslaeivių Paskolos Ratelio kuopa. Mat iki šiol kaip kitur, taip ir čia, šisai M.P.R.-lis lyg paminėtas buvo. Tečiaus matant pradžią M.P.R. darbavimosi pasirodo, kad ir toliaus yra reikalinga palaikyti šelpimą draugų—mokslaeivių, kurie ypač iš kitur negali gauti pašelpos.

Rodos iš to draugai gali suprasti, kokį svarbų darbą gali atlikti ir atlieka minėtasai Ratelis. Ir matant neatbutiną reikalingumą mokslaeivių šelpimą—draugai turi daugiau į tai atsižūrėti, daugiau prisidėti darbu, ir kur galint, tvirti kuopas ir pagal išgalę šelpti.

Iki šiol M.P.R. netaip daug galėjo duoti pagelbos drg. mokslaeiviams, tečiaus ir negalėjo duoti, nes nebuvo galima iš kur gauti. Tos pačios įplaukos sumažėjo, kurios pirmiau daug plaukdavo ir tam tikslui išieistos brošūrėlės, tat visi turime vėl daugiau sukrusti į darbą. O juo daugiau padidinsime M.P.R., juo daugiau galėsime surasti būdų įplaukoms ir daugiau reikalaujantiems mokslaeiviams duoti pašalpą.

Už tat čia susitvėrusi M.P.R.-lio kuopa, kaip atsišaukdama į draugus sąjungiečius ir abelnuai, kurie moto svarbiu darbu šelpimą mokslaeivių, ragina visus prie minėto darbo, paduodama savo pirmo posėdžio nutarimus.

Daugai kalbedami apie atsišaukusius mokslaeivius, kurie reikalauja pašelpos, mato labai reikalingų šelpti kiek galint. Tad M.P.R. reikalauja rengti pokilius, kurių pelnas eitų minėtiems tikslams.

Taip pat tame posėdyje pasirodė, jog dar yra daugiau pusanatro tuskantčio egzempliorių knygelės «Rosijos Caras», kuri yra išleista tam tikslui—šelpimui mokslaeivių ir kol-kas jos niekas naplatino.—Tat draugai paduoda šiojį sumanyimą: kad visos M.P.R. kuopos jo kiek galėdamos imtų plautinti minėtąją brošūrėlę, už kurią pinigai eitų į M.P.R.-lio izdą.

Varde M.P.R. kuopos, *J. Juodžikynas.*

LSS. VII Rajono VII-tos konferencijos protokolas.

Konferencija atsibuvo 1-mą ir 2-rą dieną gegužės (? R.) 1910m. Delegatai į konferenciją pribuvo: iš 2-ros kuopos Scranton, Pa, 3 delegatai; iš 9-tos kuopos Wilkes-Bare, Pa, 3 deleg. iš 32-ros kuopos Pittston, Pa, 1; iš 78-tos kuopos

Exeter Boro 2; iš 91-mos kuopos Edverdsville, Pa. 1; iš 95-tos kuopos Ashland, Pa. 2. Iš viso 12 delegatų. Antroj sesijoj 2 d. geg. pribuvo 90 kuopos drg. Sukys, kuriam suteikė sprendžiamą balsą. Konferenciją atidarė rajono organizatorius.

Pirmininku išrinktas P. Čepulis, pagalbininku J.C. Karpavičius. Raštininkais visos konferencijos A. Valinčius ir F. Raudonaitis. Organizatoriaus, P. Kaušio raportas išrodė, kad buvo parengtos prakalbos Rhone, Pa. kitose vietose nesu rengė dėlto, kad nebuvo kalbėtojų. Kaslink stovio kuopų, tai neprisiuntė atgal į rajoną blankas: 2-ra, 9-ta ir 91-ma kuopos prisiuntė, o 32, 78, ir 95 ne.

Raportai sekretoriaus P. Šlekaičio, finansų sekretoriaus ir izdininko išduoti ir priimti. Taipgi ir literatūros agento raportas priimtas. Knygų komisijos raportas ir instruktorių rap. priimti.

Nutarimai:

- 1) Veiksmarodis darbo palikta išpildyti rajono komitetui.
- 2) Rajono komitetui pripažino sprendžiamą balsą tik-tai ant šios konferencijos.
- 3) Čerterį 118 kuopos palikta išjieškoti drg. P. Januliavičiui.
- 4) Neprigulmingumą 90 kuopos prie rajono paliepta sutvarkyti R Komitetui.
- 5) Plymouth kuopą palikti taip kaip yra, tik-tai turtus ir knygas priduoti į rajoną.
- 6) 127 kuopos Čerterį paimti į rajoną ir laukti pribuvimo A. Baranausko.
- 7) Kasoj pasirodė nuo 8 spalio 1909m. įplaukų 72 dol 7 c., išplaukų 17 dol. 5 c., kasoj randasi 53 dol. 56 c.

Nutarimai pagal kuopų įnešimus:

- 1) Patarta kuopų komitemas ištyrinėti ar kiekvienas narys turi pilietiškas popieras, jeigu da neturi tai kodėl?
- 2) paklausti tam-tiktos komisijos ar neatbutinai yra reikalingas advokatas prie išėmimo antrų pilietišku popierų.
- 3) Paliepta rinkti prenumeratą «Moteris ir Scocializmas» tarp draugų ir visuomenės.
- 4) Kuopoms paliepta duoti pasarga nariams, kurie balsuoja už kandidatus ne-scocialistus (už kitų partijų) ir jeigu butų toks atsitikimas kam prirodyta, tai prašalinti iš sąjungos.
- 5) ir 6) Kaslink draugų kuopų iš narių komiteto, kurie ucatsilanko į susirinkimą, palikta kuopų autonomijai.

II. Antros sesijos nutarimai:

- 1) Paliepta perskaityti visus kuopų protokolus.
- 2) Rajono komitetui paliepta sustiprinti gyvuojančias kuopas.
- 3) Kuopom paliepta mėnesines duokles siųsti į centrą ne vėliau kaip 3 mėnesiams prasliskus.
- 4) Atidėta ant toliau išleidimas agitatyviško lapelio, dėlei stokos finansų.
- 5) Atidėta ant toliaus uždėjimas rajono knygyno, dėl stokos skaitytojų.

- 6) Kaslink piknikų, tai palikta kuopų autonomijai.
 7) Prelekcijos surengti palikta ant Rajono komiteto iš-
 rišimo.
 8) Priimti į VII rajoną Binghamtono kuopą jei ji su-
 tiks.
 8) Rajono komitetas neturi tiesos priimti kuopas į ra-
 joną.
 10) Finansų sekretorius ir išdininkas, turi iškolektuoti
 iš kuopų po 5 centus nuo kožno nario kas mėnesis ir užrašy-
 ti į knygas kas moka ir kas ne.
 11) Rajono komitetas turi pasirupinti savo autspaudą.
 12) Rajono išdininkas ir ant toliaus palikta be kaucijos.

III.

- 1) Priimta visos rezoliucijos pereinų sesijų.
 2) Apšvarstę nutarėme, kad prašalintų iš «Kovos» ypa-
 tiškas palemikas.
 3) Kad knyga: «Moteris ir Socijalizmas», būtų spaus-
 dinta ant storesnės popieros ir didesnėms raidėms.
 4) Kad redaktorius būtų renkamas kas metai, kaip da-
 bar buvo.
 5) Kad paraginti komisiją konstitucijos redagavimo
 dėl greitesnio užbaigimo.
 6) Laukti kol draugai plačiau paaiškįs apie pašelpinį
 skyrių, kuriam pritariam.
 7) Sekanti VII rajono konferencija atsibus Wilkes Bar-
 re, Pa.

PASTABA: Priklausančios VII rajonui kuopos konfe-
 rencijos nutarimus malonės kuoveikiausiai nubalsuoti, ir kiek
 bus balsų už ir kiek prieš— tą nubalsavimo rezultatą prisiųs
 ti rajono sekretoriui, kaip galima greičiau.

133 Grand Ave. Pittston, Pa.

Sekrt. P. Štekaitis.

Delei Illinojaus Rajono.

Aš kaip viena didelė Illinojaus rajono valdybos, atsi-
 šaukiu į jus, kad jau laikas pradėti ką—nors veikti. Pereiti
 metai praslinko ir nieko gero nebuvo veikta. Aš tikėjau, kad
 nauja valdyba pradės ką—nors naujo, bet apsirikau. Nieko
 negirdėt iki šiam laikui. Net ir senoji tvarka yra pairus,
 kur buvo nutarta per konferenciją E. Saint Luois, Ill., kad
 kuopos, priguliučios prie rajono, mokės į rajono išdą kas 3
 mėnesiai po 5 c. ir tas nėra pildoma. Nežinau kurios kuopos
 yra mokėję, o kurios ne. Kaip aš paėmiau nuo senojo sek-
 retoriaus A. Klembausko knygas, tai ten nėra užrašyta ir ne-
 galima žinoti kurios kuopos mokėjo ir kurios ne.

Meldžiu rajono kasieriaus A. Raulibačio prisiųsti man
 atskaitą, nes tas butinai reikalinga. Taip gi meldžiu naujai
 išrinktos Illinojaus rajono valdybos, kad priduoūt savo ant-
 rašus. Nes reikalui esant, aš jus negaliu surasti.

1705 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.

Sekrt. S.S. Katkevičius.

Trumpa atskaita R.R.K. Išdininko.

Ilgai besitęsiant sutvarkymui R.R.K. reikalų, neperduo-
 dant buvusiam R.R.K. išdininkui izdo, naujas R.R. Komite-
 tas da iki šiol pasilieka nieko neveikiančiu. Tečiaus mano
 vardu aplaikomos jau aukos, todėl, kad aukautojuose nenu-
 puldinti užsitikėjimą, šiuomi pranešu nuo ko ir kiek pinigų
 esu aplaikęs:

Iš Rochester, N.Y. per Teatrališko Ratelio išdininką
 J. Z. Višniauską— \$17.10 c.

Per «Kovos» administraciją, suaukautų drg. A. Basevi-
 čio kelionei, priėmiau nuo šių kuopų:

LSS. 51 kuopos, Grand Rapids, Mich., per K. S.—	\$1.5.
„ 19 „ Brooklyn, N.Y., per J. Šalty—	\$1.00
„ 17 „ Montello, Mass., per P. Šukį—	\$2.14.
„ 119 „ Detroit, Mich., per M. Mockų—	\$3.00
„ 22 „ Chicago, Ill., per J. Butman—	\$1.20.
Viso—	\$8.39.

Nuo 60 kuopos Boston, Mass. suaukauta drg. kali-
 niui, prisiųstų per J. Undžių «Kovos» administracijon \$8.60.

Taigi viso labo priėmiau— \$16.99.

Tokiu budu R.R.K. izde randasi— \$34.09.

Aukautojų vardai perduoti «Kovos» redakcijon.

A.M. Stanelis.

ENUL—WYGNANIEC.

IŠ DUGNO GYVENIMO GELMIU.

Iš visų baisiųjų, kaip administratyviškų, taip ir teismiš-
 kų, po kuriuo—nors papuola politiškai prasikaltėliai, persekio-
 jimų valdžios— etapas, beabejonės yra baisiausiu. Akjse ad-
 ministracijos etapas, tai prastai persiuntimas kalinių iš vieno
 kalėjimo į kitą, arba iš vietos areštuoto į vietą ištrėmimo ar
 į katorgą.

Bet jeigu atkreipt atydą į aplinkybės, prie kurių atsibu-
 na etapas, tai prieitume prie tos nuomonės, kad tai yra baisi
 bausmė, baisus botagas, po kuriuom papuola veik visi kalini-
 aiai.

Visas etapo blogumas yra jo ilgume, trunkymas po įvai-
 rius kalėjimus įvairių miestų ir abelnai toje «tvarkoje» ir ne-
 išlaikomose aplinkybėse persiuntimo kalėjimuose.

Visą tą pasistengsiu perstatyti aiškiai, prisilaikydamas
 to, ką mačiau ir ką reikėjo pergyventi etape, kuriuom buvau
 persiustas į ištrėmimą iš Varšavos į Astrachaniaus geberniją.

Po šešių mėnesių valkiojimosi po visokius fortus ir
 «frontus» Varšavos Citadeles ir išaiškinimo per žandarus, tc
 kad mano politiškoje neistikimybėje nėra užtektinų darody-
 mų atidavimui manęs į teismą, — antgalo atsiradau persiunti-
 mo kalėjime Pragoje (Varšavos priemiestyje), kur suvišun
 savaitę išsėdėjau, laukdamas sandraugų nelaimėje.

Turiu priminti, kad politiškieji, administratyviškai ištrė-
 mimu nubausti, siunčiami į arčiau ar toliau gulinčias valsty-
 bės vietas, paprastai turi laukti susirenkant daugiau ištrėm-
 tųjų iki kito centralinio etapo punkto šitame; dalyke tokiu

punktu turėjo būti Kijevo miestas), kad galima būtų sykiu visus išsiųsti.

Antgalo susirinko mus apie aštuonesdešimts žmonių, beveik pusė politiškųjų, kiti gi kriminalistai, pasmerkti katorg'n.

Atėjo «konovjus» su oficeru ir mus visus iššaukė iš kamertų į kalėjimo kiemą.

Reikia matyti, su koku greitumu ir triukšmu rengėsi kaliniai: ėmė savo maišukus su skalbiniais ir bėgo iš savo kamertų tarsi į laisvę.— Jeigu kas būtų tėjijęs iš toliaus į tą viską, tai beabejonės būtų manęs, kad tuoj ligustai pabėgusios žmonės, bėgančius iš kameros su laimingųjų nusšypsojimai, laukia paliuosavimas iš kalėjimo. Ir kaip ten «tas» nu sistebėtų patyręs, kad visi tie kaliniai džiaugiasi iš to, kad juos, kaip galvijus į turgų varys, apkaltus retežiuose miesto gatvėms į gelžkelio stotį, tai gal galės pamatyti gyvus ir laisvus žmones, išgirsti norė pora žodžių nevaržomų pridabotojų riksmams, ne per kalėjimo grotus, bet laisva akia pamatyt gatvę pilną gyvybės, kurioje jie gyvena, gatvę pilną skausmų ir kentėjimų, ką ir jie ten kitą-kart jausdavo. Tas vis dėl «laisvo» žmogaus tiesiog nesuprantama ir nesvaiba, bet dėl kalinio, užmuryto keturiose kalėjimo sienose ir gyvenančio monotonišku, pilku gyvenimu, yra brangių skarbų, kuris ir sapne nesapnuojasi.

Greit prisipildė visas kiemas, apsuptas iš visų pusių konvojniais kareiviais. Čiarškindami retėžius, pamaži ir nusiminę išlindo ir katoržninkai iš savo kamertų. Prasidėjo nuo dugni revizija dėl atėmimo iš kalinių, etapo instrukcijomis uždraustų, pavyzdžiui: pinigų, tabaką ir peilius. Beabejonės tą viską turi kiekvienas kalinis, bet taip giliai paslėpta, kad revizija negalėtų surasti—žinoma su retais atsitikimais.

— Ogloch, čto-li? Podchdi obysku! (Ar apkurtęs, kas? Eik į kratą).

Tie žodžiai konvojinio ir badymas kardo rankena į pešonę, pertraukė siulą mano minčių. Beveik paskutinis priėjau prie kratančių kareivių. Po pabaigimui kratos, kaliniai stojo į eiles, rengdamiesi prie išėjimo.

Su apmauda ir bejėgine rustybe iš paniurų žiurėdami į konvojinį aficerių, žvangsėdami savo retėžiais katarginiais išėjo į prišakį ir sustojo po du į eilę. Užpakalyje jų, stovėjo kriminalistai ir gale politiškieji—visi po du surakinti «naručnikais».

Aficerias suriko:

— Smirno! idti, neogliadyvajas!...

Ir kalinių eilė judinosi iš vietos, lydomi retėžių žvangėjimo atbalsiais. Iš visų kalėjimo langų skambėjo atsisveikinimo giesmė:

Ištremtieji ne amžių metams!
Sią valandą atsisiskyrimo
Pašvęskim sąšaromis.....
.....

Man rodėsi, kad tai ne atsisveikinimo, bet laidotuvių giesmė, taip pilna juodo nusiminimo, kuriame nežiba vilties spindulėlis, vien jaučiama lukestis tolesnių kančių,—kančių

be galo. Bet jos aidai skambėjo ore ir plaukė tyliomis vilnėmis į gilmės sielos. Jaučiau, lyg kad raudą ant sukaustytos retežiais Laisvės, lyg kad aidus karšto troškimo besiverženčio į erdvių platybes, tai vėl lyg. kad balsus sielvarto krečiančio žvangančiais retežiais ir draskančio visą esybę. Jautrios sielos stygos, sutrauktos kalėjiminio gyvenimo verpėtų, su skambėjo dabar netikru savo skambu ir iš akių išspaudė kaitą savo kalbą—pilkas sąšaras.

Įtekmėje tos giesmės jaučiau dar didesnę nusiminimą ir bevilties tamsoje žiurėjau į nematomą juodą ateitį, kuomet išgirdau paskutinius giesmės žodžius:

Taigi užtenka verkti, draugai!

Lai skamba pačiai ant mūsų rankų

Kaip muzikos skambo balsai...

Nutilo... Sykin su giesmės gaida pertruko ir rišantis mus su likusiais tas nematomas rišys, o jų vietoje suskambo pačių žvangėjimas ir žvėriškas šaukimas varikų-kareivių, einančių iš abiejų šalių, priešakyje ir užpakalyje varomųjų kalinių:

...Živiejė!... V zatylok!... Neogliadyvaisia!...

Retėžių nuolatinis neapsistojantis žvangėjimas, paprastas kareivių šaukimas netrukus pasilieka taip paprastu, kad jų nesigirdi, jausmai pranyksta ir mintis lyg kad susnusta, kad neatmename, kur esame ir į kur einame. Bijau žvigelėt į šalį, kad neišgirst užsikesinančio kalavijų konvojinio riksmą:

— Ne gliadi tuda!...

Bet štai jau ir stotis. Minia motinų, tėvų, moterų ir seserų, kaip ir neišvengtinių tokiuose atsitikimuose žiopsotojų momentališkai apsupo mus. Konvojiniai nieką prie mūsų neprileido. Orą pripildė sumaišyti raudų, verksmo, kliksmo ir šauksmo balsai. Vienas iš kalinių jaunas, beveik dar kūdikis, ilgai žiurėjo be žodžio į kokį tai augštą, žilą senelį, o po to, matomai ilgai slepianti gailestis išsiveržė visa savo banga ir širdingas verksmas pradėjo tąst ir krest visą vaikiniolio kūną.

Užvažiavo traukinys, leisdamas iš savo nasrų debesius garo ir dumų. Į vagonus su geležimis apipintais langeliais sukriūšo mus po keturesdešimts. Čia nuėmė nuo mūsų «naručnikus», taip kad pasijutome kiekviens sau. Užpakalyje ir prišakyje vagono už geležinės tvoros randasi vieta pridabotojams kareiviams. Išdalinę po keturesdešimts kapeikų «karmovych» ir kareiviams supirkus provijantą, traukinį paleido ir pasijutome apleidžiant tas vietas, kur kentėjome, traukanyse vežė mus į nežinomą šalį, kur laukė kiekvieną iš mūsų kas žin ar dar ne didesnės kančios... Rodosi, kad traukinio ratai savo tarškėjimu ironiškai kartojo žodžius: toliaus, toliaus, toliaus...

— Toliaus... Gal jau daugiau iš ten nebesugrįšiu—pamislįjau.....

K. J. Valys.

Kas gali upės bėgi sustabdyti,
Kas laiko dvasią gali apveikt?

Tąji bepročiu reik pavadinti,
Kas evoliciją mano nuveikt.—

Darbininkai gelbekit darbininkus!

Dalykas tame: Ant tolimų salių, kurios vadinamos Hovajo salos, arba Sandvič salos, toli Didžiamjame arba Tykamjame okeane Amerikos nekurię cukraus trusto karaliai, užgriebę ant tų salų visą beveik žemę ir įkūrė cukraus augintuves (plantacijas). Dėlei tų plantacijų apdirbimo, žinoma, reikėjo darbininkų, nes tų salų gyventojų neišteko. Tam tai tikslui kapitalistai apie metai atgal atvežė iš Japonijos darbininkus, kurie kaip žinoma dirbo už labai mažą algą, tokiu būdu kapitalistai mislino pasipelnyti. Bet taip nepavyko— Japonai pamatę baisų išnaudojimą sustreikavo; kapitalistai pamatę, kad ir Japonų žemiausia darbininkų luoma supranta ir pagalios apsigina, numanė, kad joks «biznis» neišeis su japoniečiais, todėl juos ir atleido nuo darbo. Bet kapitalistai sumanė kitokį pelną, kaip butų galima apdirbti savo plantacijas su pigiais darbininkais. Štai jie praeituose metuose pasiuntė į Rytų Sibyrą savo agentus, kurie pradėjo monyti vietinius ukininkus rusus, prižadėdami tam-tikru atsišaukimu į pavergtuosius po caro valdžia visus ukininkus, kad ant Havajo salų darbo valandos tesamos tik 10 dienos ir užmokestis \$40 iki \$50 per mėnesį dėl vyro, o dėl moterės nuo \$25 iki \$35 per mėnesį. Prieg tam gyvenimai duodami dykai, gyvenimuos elektrikos šviesa įvesta ir randasi reikalingi rakandai, ir žemės šmotas dėl daržovių. Prieg tam dar už trijų metų, tai namas ir žemės plotas, t.y. daržas, lieka darbininko nuosavybe, o jei darbininkas nenori, tai gausiąs \$300 vietoj namo. Beto buvo prižadėta, kad darbininkų nuvežimas ir parvežimas iš darbo bus dykai, taip gi vakarinės mokyklos, ligonbučiai ir vaistai dykai, prieg tam ir gana didelė pašalpa bus duodama laike ligos. Ir be to dar daugelis gėrybių tapo prižadėta, taip, kad nuvargintiems ukininkams išrodė ta šalis, kaip šventraštis sako «žemė, kur pienas ir medus teka». Todėl suviš 1,800 ukininkų, drauge vyrai, moters ir vaikai apleido savo buveines ir nuvyko į jiems siulomą rojų—Havajų salas.

Bet ten apmonytieji ukininkai patyrė tikrą teisybę... Vietoj namų, jie rado budas be lubų ir grindų, o kur buvo grindys įdėtos, tai iš nenulygintų lentų ir taip toli viena nuo kitos, kad vaikščiojant reikia taikinti idant kojos į lentų tarpą neįkištum! Siulomieji rakandai, susidėjo iš suolų, stalo ir dviejų lovų. Vietoj elektrikos šviesos, kerosino lempas reikėjo žibinti ir už kerosiną reikėjo mokėti pinigų, jei neturėjo pinigų, tai turėjo likti be šviesos. Vieton nuvežti į darbą ir parvežti, turėjo pesti eiti į darbą penkias ir daugiau mylais (angliškas) nuo gyvenimo vietos. Taip kad prisieidavo 14 valandų dirbti į parą ir prie mažesnės algos, negu kad buvo siuloma per agentus.

Suprantama, kad esant tokioms aplinkybėms, tuojaus ukininkai suprato, kad jie likos apgautais, todėl jie sutarė organizuotis idant išreikalauti išpildyti tą, kas jiems buvo prižadėta. Apie jų organizavimąsi, patyrė kapitalistų bernai ir tas nepatiko ponams, kurie tuojaus nieko kelaukus pradėjo jieškoti budo, kaip užsmaugti pradėtą organizaciją, ir išrado priekabę— vieną iš išrinktųjų per visus darbininkus, darbi-

ninkų komiteto narį Vasiljevą ėmė ir suareštavo, butent jis nieko nedirbęs ir jį apkaltino už valkatystę, nes jis ištikro nedirbo ant plantacijų, bet užsiėmė organizavimu ir išpildymu visų darbininkų organizacijos komiteto pareigų. Tas žinoma cukraus trusto karaliams užvis buvo pavojingasis, todėl suareštavę ir uždarę už geležų, pareikalavo \$750 parankos dėl išleidimo iš kalėjimo iki teismo. Darbininkai visai nepajiegė tokios sumos surinkti, per ką jis buvo laikomas kalėjime iki teismo.

Bet kiti visi darbininkai matydami, tokį neteisingą pasielgimą su jų vadovu, užprotestavo prieš tokį valdžios pasielgimą. Kada vietinė valdžia nieko neatsakė ant jų protesto tada jie ramiai susirinkę ėjo pas Havai salų gubernatorių reikalauti, idant jis išaiškintų, už ką valdžia laiko kalėjime Vasiljevą. Prieg tam reikalinga paminėti, kad tie darbininkai ėjo be ginklų, bet tuos beginklius darbininkus pasitiko ginkluota gauja policistų, kurie su savo lazdomis mušė, nepaisėdamo moterų, nė kudiškių prie motinos kruties. Ką galutinai nepaveikė policija, tai dabaiė ugnagesiai su šaltu vandeniu. Po tai skerdinei tapo dar keletas suareštuota ir užrakinti už geležų, o kitus išvaikė.

Matydami, kad jiems pas Amerikos valdžią nėra ko jieškoti teisybės, jie atsišaukė į pagelbą per Washingtoną pas Rusijos ambasadorių (pasiuntinį) ir nuo to nesulaukė jokio atsakymo, tada atsišaukė pas laikraščio «Rusky Golos» redaktorių Okuncovą, kuris apie tą baisų pavergimą pranešė vietinėms rusų social-demokratų organizacijoms, o tos paėmė tą dalyką į savo rankas ir sušaukė konferenciją, kurioje dalyvavo Rusų Social-demokratų Partija, Rusų Social-Revoliucijonierių, lenkų, latvių Social-demokratų sąjungos, vietinė LSS kuopa ir daugelis kitų rusų darbininkiškių organizacijų. Busiančiose konferencijose prižadėjo dalyvauti ir anglų Socialist Party ir Socialist Labor Party vietiniai skyriai.

Konferencijų užduotis yra rupintis gelbėti minėtus darbininkus kaip morališkai, taip juridškai. Jau pirmutinėje konferencijoje laikytoje 23 gegužės š. m. tapo nutarta, susti į Washigtona delegaciją, kuri tą dalyką atidengtų prieš S. V. Darbo ir Prekystės ministerį ir pasiųstų į Peterburgą į Rusijos Dumos Social-demokratiškai frakcijai telegramą, idant ji pareikalautų iš Rusų valdžios, kad ji rupintųsi savo pavaldiniais. Telegramas tapo pasiūstas sekantis:

«Tukstantis ukininkų apgavingai atveštų iš Harbino (Siberijos) per cukraus plantacijų savininkus į Honolulu randasi pavergti. Žmonės badauja. Protestuojanti areštuojami. Nėra jokios pagelbos nuo Rusijos ambasadoriaus. Interpeluokite (užklauskite) valdžią».

Taipgi delegacija atskankė Washingtone; delegacija susidėjo iš trijų ypatų: Okuncevo, redaktoriaus «Rusky Golos» ir dviejų garsių advokatų S. O. Pollcek ir N. Aleinikov. Toji delegacija patyrė, kad ant Havajų salų yra jau nusiūsta du ponai, vienas nuo rusų San. Franciskos konsulio, o antras iš Washingtono nuo Darbo ir Prekystės ministerijos. Bet abu tie ponai tenai pakol kas nieko gero nėra nuveikę. Patirta taipgi, kad tuos Havaju cukraus karalius galima pat-

(Užbaigta ant 300 psl.)

Pasekmes LSS. V Suisivažiavimo Protokolo Referendumo.

Kp. Num.	Sesija VII.				Sesija VIII.					Sesija IX.					Sesija X.							
																				Adm. alga		Skr. alga
	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	
																						7
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Paaiškinimai:

- 1) 55 kp. ir 130 kp. nebalsavo, nes neturėjo tų «Kovos» numerių, kur tilpęs V Sus. Protokolas.
- 2) 58 kp. nebalsavo, nes ant tos kuopos susirinkimo nesuirinko užtektinai narių.

Kuopos Num	Sesija IV.				Sesija V.					Sesija VI.							
															Sesija V.		Sesija VI.
	Didž.	Maž.	Susil.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.	Už.	Prieš.	Sus.		
																4	11
1	6	10	8	6	11	2	16	5	3	13	12	8	16	3	7		

- 3) 133 kp. atsisakė nuo balsavimo iš tos priežasties, kad tuomet, kaip susivažiavimas atsbuvo, tai tos kuopos suvis nebuvo.
- 4) 84 kp. balsai nepriskaityta, nes prisiuntė po laikui, t. y. Dec. 2, 09, o paskutinė diena buvo skirta Nov. 30, 09.
- 5) 6 kp. susilaikė nuo balsavimo iš tos priežasties, kad buvo pagarsinta Kov. 40. 09 (šis Centr. Sekr. pranešimas No. 24). Bet kadangi draugų skaičius nebuvo paduotas kiek dalyvavo tame susirinkime, kur tapo nutarta susilaikyt nuo balsavimo, tai 6 kp. ir netapo priskaityta.

Tokiu būdu per L. S. S. V. Susivažiavimo Protokolo Referenduma tapo NUTARTA:

- 1) su 207 balsais prieš 98 ir susilaikė 49 bal.—Mašiną «Kovos» spauzdinimui pakolei kas *nepirkti*. (ses. IV per. II «Kovos» No. 26, 09).
- 2) su 246 „ „ 70 „ „ 34 bal.—*Išleidinėti* kas mėnuo *priedų* prie «Kovos», kuriame tilps S gos organnizati-viškieji reikalai, k. t. referendumai, K tų tarimai, atskaitos, Rajonų reikalai ir t. t. (Ses. IV par. 12 «K.» 26, 09).
- 3) su 239 balsais prieš 84 ir susil. 28 bal.—«Kova» turi *but spauzdinama* teip, kad ant *viršų tilptų apgarsinimai*, ant pirmo puslapio jos antgalvis ir turinys (žr. ses. IV par. 12 «K.» No. 26, 09).
- 4) „ 225 „ „ 72 „ „ 54 „ —Administracija turi *vengti apgavimų apgarsinimų* (žr. Ses. IV par. 14 «Kovos» No. 26, 09).
- 5) Su 254 bal. prieš 33 ir susil. 66 bal.—Priede prie «Kovos» turi tilpti kuopų sekretorių adresai ir kur ir kada jos laiko susirinkimus (žr. Ses. IV par. 15 «K.» No. 26, 09).
- 6) Su 254 bal prieš 32 ir sus 64 bal.—«Kova» *neturi* būt perkeliama į Chicago Ill., bet *pasilikti* po senovėj Philadelphijoj, Pa. (žr. Ses. V par. 4 «Kov.» No. 26, 09).
- 7) Su 305 bal. prieš 26 ir susil. 17 bal.—*Polemiški redactoriaus raštai turi cili per Lit. K-ta* ir tiktai pastarajam L. K. pripažinus kad galima talpinti organe, gali but talpinama organe (žr. Ses. V par. 8 «Kovos» No. 26, 09).
- 8) Su 303 bal. prieš 25 ir susil. 26 bal. — Teoretiskų strapsnių autoriai, jeigu jie nori, turi *tiesų reikalauti*, kad jų strapsniai butų *leidžiami per. L. K tų*. Jeigu tasis pripažis, kad galima talpinti, tada jie *turi tilpti organe* (žr. Ses. V par. 9 «Kovos» No. 26, 09).
- 9) Su 257 bal. prieš 68 ir sus. 24 bal.—Į konstituciją turi *but įtraukta svarbesniejie susivažiavimų nutarimai*. (žr. Ses. V par. 10)
- 10) Su 217 bal. prieš 101 ir susil. 38 bal. — *Turėt laikinius keliančius agitatorius* igaliotus nuo S gos augštesnių įstaigų. Maršrutą surengt, lėšas kelionės ir pragivenimo uždengti turi kuopos ir rajonai tarpininkaujant Centru. Mokslaeiviai būt agitatoriais turi pirmininkystę. (žr. ses. V par. 12 «Kovos» No. 26, 09).
- 11) Su 288 bal. prieš 10 ir susil. 53 bal.—Rajonas, kuriame randasi «Kovos» redakcija turi *išrinkti komisių S-gos turty apskaitliavimui ir perdavimui* naujam administratoriui, užbaigiant tarnistą senamjam. (žr. Ses. V par. 13 «K.» No. 26, 09).
- 12) Su 257 bal. prieš 21 ir susilai. 72 bal.—Siuntinėjime pinigų S gos nariai turi prisilaikyt išdirbtų per V. K-tą taisyklių*) (žr. Ses. V par. 14 «K.» 26, 09).
- 13) Su 296 bal. prieš 37 ir susil. 19 bal.—*Kas trys mėnesiai* «Kovoje» turi *but garsinama* kiek narių S-goje, pilnu, suspenduotų ir kiek išbrauktų. [žr. Ses. V. par. 15 «K.» No. 26, 09].
- 14) Su 288 bal. prieš 40 ir susil. 23 bal.—Prenumeratos ir skolos už «Kovas» iškolektojamas per agentus igaliotus per kuopas ir rajonus. Visus reikalus šiame dalyke veda administratorius. [žr. Ses. V par. 16 «K.» No. 26, 09].
- 15) Su 272 bal. prieš 18 ir susil. 59 bal.—Lit. K-tas *turi surengti referatų konspektus* nurodant šaltinius delei tų referatų. [žr. Ses V. par. 17].
- 16) Su 180 bal. prieš 128 ir susil. 47 bal.—*Palikt po senam* Veikiantį ir Pildantį K-tus. [žr. Ses. VI par. 4 «K.» No. 27, 09].
- 17) Su 236 bal. prieš 89 ir susil. 30 bal.—Prie Socialist Party tuom tarpu dar *neprisidėti*. [žr. Ses. VII par. 7 «K.» No. 27, 09].
- 18) Su 305 bal. prieš 13 ir susil. 37 bal.—S-gos nariai privalo *dalyvauti progresiviškose organizacijose*, idant prie minios prieiti ir aiškint tarptautiškąjį darbininkų solidariskumą ir prirengiant juos prie Socijališkos Revoliucijos (žr. Ses VII par. 8 «Kovos» No. 27, 09).
- 19) Su 304 bal. prieš 24 ir susil. 20 bal.—Liter. K-tas turi *parūpinti lapelius svarbesniuose bėgančio gyvenimo reikaluose* [žr. Ses. VIII p. 5 «K.» 27, 09].
- 20) „ „ „ „ „ „ „ „ — Jeigu kp. narys *prasižengia svarbiuose dalykose* ir tą liudija du trečdaliai kp. narių, tai jis turi būt *pagarsintas kaip prašalintas iš S-gos* (žr. Ses. VIII par. 8 «K.» No. 26, 09).
- 21) Su 307 bal. prieš 17 ir susil. 29 bal.—S gos nariai *negali plauti literatūrą priešingą socijalizmo principams* [žr. Ses. VII p. 7 «Kovos» No. 27, 09].
- 22) Su 285 bal. prieš 39 ir susil. 28 bal —Pild. K-to nariai *gali but išrinkti kad ir išvieno rajono* (žr. S. VII p. 8 «K.» 27, 09).
- 23) Su 273 bal. prieš 53 ir susil. 27 bal.—U. K-tas, Pild. K-tas ir Lit. K-tas *duoda patarimą* nurodydami, kokios ypotos gali būt renkamos į redaktorius [žr. S. VIII p. 10 «K.» No. 27, 09].
- 24) Su 291 bal. prieš 26 ir susil. 39 bal.—Kuopos narys kaltinamas už kriminališką pasielgimą, gali būt iš S gos prašalintas jei jo prasikaltimą paliūdyt ne mažiau kaip du trečdaliai kuopos narių. Šitas paliūdyjimas turi but pasiūstas P. K-tui su faktais ir jei P. K-tas atras kaltu, tai talpina organe, jo pravarde trumpai pažymėdami, jis liekasi prašalintas [S. X p. 5].
- 25) Su 169 bal. prieš 74 ir susil. 109 balsai — «Kovos» redactoriaus alga turi but \$60.00 per mėnesį (žr. S. X p. 7 «K.» 27, 09).
- 26) Su 281 bal. prieš 8 ir susil. 60 bal. — a) Jeigu kokia S-gos įstaiga nepildo arba peržengia S gos konstitucijos teisę, susivažiavimų ir referendumų nutarimus, tai P. K-tas ją suspenduoja ir paveda patį dalyką ištirti V. K-tui. b) Jeigu V. K-tas pripažista P. K-to nutarimą teisingu ir suspenduotasis sutinka su tuomi, tai dalykas ir užsibaigia. c) Jei suspenduotoji įstaiga arba ypata nesutinka, tuomet klausimas turi but leidžiamas per S gos referendumą. d) Jeigu ir referendumas tą patį pripažis, o apkaltintasis vis priešinsis, tai P. K-tas igyvendina nutarimą pasiremiant ant šalies įstatymų. e) Suspenduotojų algos laike suspendavimo turi but pilnai apmokamos jeigu pasirodys, kad jie teisingi [S. X par. 9].
- 27) Su 273 bal. prieš 13 ir susil. 62 bal. — Nė vienas S gos narys, jam pavestus pinigus per kuopą arba rajoną dėl pasiuntimo S gos Centru negali *savvališkai* sau pasilikti į skolą (t. y. atsitikime jei tam nariui S-ga skolinga ir ner sugražinus, o tas narys jam pavestus pinigus dėl pasiuntimo centru pasilieka sau, tikėdamiesies, kad tai jis tą gali daryt, nes S-ga jam skolinga (žr. Ses. X par. 13 1909).
- 28) Su 305 bal. prieš 18 ir susil. 24 bal. — Kuopoms, kurioms jau sykį išsiūsta literatura ir pirm atsilyginimo už pirmesnę ir vėl reikalauja, tai administracija negali siūsti daugiau literatūros pirm atsilyginimo už pirmesnę pirkimą [S. X par. 15].
- 29) Su 298 prieš 10 ir susil. 43 b. — Kuopų knygiai gali gaut literatūrą iš administracijos tik tuomet, jeigu reikalavimas yra paliūdytas kuopos organizatoriaus, sekretoriaus ir izdininko [Ses X p 16 «Kovos» No. 27, 09].

*) Kur tokios taisyklės randasi, tai nežinau

Priimta: Su 309 bal. prieš 0 ir susil. 39 bal. — V-me susivažiavime priimta rezoliucija (žr. Ses. X par. 22 «Kovos No. 27,09»). Už rezoliucijos F. G. Bagočiaus išteisinime už mažumos (t. y. Susivažiavime už ją balsavo mažiau delegatų) rezoliuciją balsavo 114, o už didžiūmos (t. y. Susivažiavime už ją didžiūma delegatų balsavo) rezoliuciją—83 balsai, o susilaikė 148 balsai (Ses. IV p. 4).

Nupuolė per didžiūmos narių susilaikymą nuo balsavimo: 1) Kas turi užsiimti perkėlimu Kovos į Chicago iš Phila, Pa. susilaikė 224 b. už 36 prieš 87 b. [žr. Ses. V. p. 6 «Kovos» No. 26,09]. 2) Kiek administratoriui turi but mokama algos [žr. Ses. X par. 7], nes susilaikė 187 bal., o balsavo už propozicijas: a) —54 bal., b) —40 b., c) —69 b. 3) Kiek Centro sekretoriui mokėt algos [žr. Ses. X par 7] nes susilaikė 202 b. o balsavo už propozicijas: a] —61 b., b] —27 b. ir c] —63 b.

Paskutinieji nupuolusieji paragrafai reikės dar sykį perleisti per referendumą arba palikt dėl išrišimo ant VI susivažiavimo.

Priešais daugumos narių susilaikimo nuo balsavimo buvo neišaiškiai atspaudintos blankos, net daugelis kuopų susilaikė nuo balsavimo kad nesuprato kaip balsuoti, nes paragrafai nebuvo ištiesai nebuvo patalpinti ant blankų.

L. S. S. Centro sekretorius Aug. Purvis.

(Užbaigta «Darbin. gelbėkim darbininkų»)

raukti atsakomybėn ir pareikalauti net gero atlyginimo pinigškai už kiekvieną nuskriaustą ypatą. Mat sulyg Suvienytų Valstijų įstatų, nevalia į S. V. nė jos teritorijas įvesti darbininkus sulygtus po kontraktu. O Havajos ponai tą padarė, nors tai ir po priedanga ypatingų Havajo salų įstatymų, sulyg kurių tai Havajios valdžia (bet ne kapitalistai) galėjo per vienus metus agituoti kitose šalįse žmones, idant jie važiuotų į Havaju salas, bes niekuomet jie negalėjo kelionę apmokėti, o tą jie padarė su visais darbininkais.

Dabar nutarta siųstį vieną ar du advokatu iš New York į ten. Todėl kad vietiniams Honolulu (sostapilės Havaju salų) advokatas negalima pasitikėti, o tam reikalinga pinigai, taipgi reikalingi pinigai, idant pagelbėti badaujantiems darbinukams. Todėl šiūom atsišaukiu į draugus, idant gelbėtų mėt šiūos mūsų brolius darbininkus ir rinktumėt aukas dėl to reikalo. Aukas siųskite konfereicijos izdininkui: A. Rode Čirvinsky 1-3 Cooper Sg. New York City, arba mano antra rašu. Už priimtus pinigus per mane, bus kvituojama «Kovoj», o per izdininką tai «Rusky Golos», apart to, pasiųstieji pinigai aplaikys rėšytą kvitą paliudijimą, siųsti reikia registruotame laiške, arba Money Order. Dėlei vedimo visų reikalų, išrinkta išpildantysis komitetas: J. Okuncov «Rusky Golos» red., N. Aleinikov ir S.O. Pollock abu advokatai, A. Stoklicky ir A. Rode-Červinsky abu nuo Rusų darbininkų konferencijos, A.C. Harman (A. Purvis) nuo LSS 52-ros kuopos. Zilinsky nuo lenkų Socjal-demok grupos ir Černušev nuo rusų Soc.-dem. Partijos. Apie dalykų tolesnį bėgį pranešiu vėliau.

Varde New York Rusų išievių Socjalistų ir konferencijos, narys tos tos konferencijos išpildarčiojo komiteto:

Aug. Purvis.

218 W. 24-th St. New York, N.Y.

LAISKAI | REDAKCIJA.

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

Dėlei Tamstų patėmijimo «Kovos» nr. 22 ir dėlei p. Purvio straipsnuko sekančiame numeryj, aš esu priverstas da sykį paturbacyti Tamstų skiltis, nors visai nesitikėjau, kad tas bus reikalinga.

Tamstos sakote ir p. Purvis atkartoja, kad aš negerai padaręs, jog Sąjungai nepavedęs dokumentų apie S-gos susitvėrimą. Čia įkrypo mažutis nesusipratimas. Minėti dokumentai yra da iš tų laikų, kada Sąjunga buvo nesusitvėrusi. Yra tai mano susirašinėjimai su daugeliu žmonių reikale suorganizavimo kokios—nors Amerikos lietuvių darbininkų organizacijos. Dauguma korespondencijos yra su tokiais žmonėmis, kurie nei dabar nepriklauso sąjungon. Tokia korespondencija, pusiau privatiška pusiau vieša, ir da iš tų laikų kada jokios lietuvių socjalistų platesnės organizacijos nebuvo, — ji nepriklauso dabartinei LSS-gai, bet yra nuosavybe, iš dalies mano, iš dalies visuomenės. Todėl aš tai ir negaliu, nei turiu tiesos pavesti kokiai—nors išimtinai organizacijai. Beje, tie dokumentai nėra organizacijos ir reikalingi: jie bus naudingi tik tam, kas rašys Amerikos lietuvių judėjimo istoriją. O kas užsiims tą darbą, tai jis tuos dokumentus geriausiai atras muzėjuje—archive, kuris tuomtarpu yra Vilniuje.

Berods, p. Purvis nurodo, kad Vilniaus lietuvių archivas esąs nelabai saugi tokiems dokumentams vieta, nes rusų valdžia galinti išnešti. Iš dalies tas būtų tiesa, jeigu mes į archyvus žiūrėtume taip lengva akia, būk ten lengvai bile kas, arba ir pati valdžia gali įkišti nosi. Archyvai nėra taip lengvai krečiami, kaip kokia ukininko kamara. Be to, šitie dokumentai yra tik istoriški, o ne kokios revoliucijos konspiracijiniai daiktai. Jie nieko neįkrimiuoja, ir jokiai valdžiai nėra iš jų naudos, kaip tik istorijai.

Priduriu da p. Purviui, kad jis tame neturi ko baiminties, nes aš tų dokumentų nenumėsiu akių plotu; neperduosiu niekur, iki žinosiu, kad ten bus saugi vieta. Tuom—tarpu jie guli nesudegamoje spintoj. Šiaip ar taip — jie dabar priguli mano žiniai ir teisei. Todėl bereikalo p. Purvis primeta man «savarankišką pasisavinimą». Juk p. Purvis turbūt nemano, kad galima pas mane padaryt eksproprijaciją ir atimt bile ką nuo manęs, kas yra mano žinios ir teisė!

Apie kitus dalykus, ką p. Purvis taip augštu «mokslingumo» tenoru nugieda, nėra kas rašo, nes paaiškinau «Kovos» 22 nr.

10 VI, 10.

Su pagarba J.O.Širvydas.

Pogromas „Rankpelnio“ spaustuvej.

Naktyje į 29 gegužės «Rankpelnio» spaustuvej padaryta pogromas. Šriftas iš kastų išversta, sumaišyta, kastos suvartyta; administracijos knygos ir dokumentai sudraskyta ir į šiukšlių kruvą paversta, — iš lemos išlietu gazu tatai apipilta; mašinos nudraskyta voleliai, sulankstyta, kas negalėta, tai palikta, nekurie stambesni daiktai palikta nejudinta. Kad pogromą užbaigti ir apvainikuoti... pribjauriota! Garbė vyrams!

Kiek padaryta nuostolių, šiandien sunku įsakmui pasakyti. Vėliaus paaiškės, kuomet bus viskas apskaityta, vie nok, šiaip jau manoma, jog bus į 300—400 rublių pridarita blėdies.

Keno tai būtų darbas? Apičiūpai jaučiama, jog čia veikė rustaujantieji ant «Rankpelnio» ir labiausia ant «Rankpel-

nio» sp
T
kaltas,
š
dakijs
rės užs
ir doko

Kla
voj» apsi
jokio pa
Taipgi n
liškumą»
šymais p
patarpini
beabejoni
ar daleist
LSS
bantiems
būti bisk
tarpu saj
Po kiek l
Taigi ran
sąjungos
LSS
riaus. E
bėtojas d
gali su ja
K.K
čiaus tan
tų būt pa
lima būtų

Šiuom
uesirašyti
dirbt, už
atminkite,
traukta sko
turėsim at
idant prad
dirbt iki g
kiek kas gal

Šiumi pr
Kliubas, par
lietaviškos
jaust praklin
tą balių.

Balius a
Nr. 09 South
įžanga kiekvi

nio» spaustuvėje spauszdinamų «Sušių».

Tamsi naktelė slepia juodą darbėlį,— kad surasti kas kaltas, kreiptasi į advokatą, kuris rupintųs šiuom dalyku.

Šįa žinute pranešame turintiems su «Rankpelnio» redakcija bei administracija reikalus, jog einamieji dalykai turės užsitęsti bent porai savaitių, koleik sudraskytosios knygos ir dokumentai nebus atriokta ir sutvarkyta.

Su pagarba «Rankpelnio» redakcija.

Krasos Dėžutė.

Klausiantiems ir protestuojantiems linkui pasirodžiusio «Kovo» apskelbimo «Kova & Co., Laivakorėjų Agentura», redakcija jokio paaiškinimo negal duoti, nes tai administracijos dalykai. Taipgi negalima pripažinti protestų prieš administracijos «sauvališkumą», nes apie tą reikalą, kad žmonės tankiai kreipiasi su prašymais patarnauti viršminėtuose reikaluose, ir kad užvesti tokio patarpininkavimo užvedimas prie «Kovos» atsitinka gera progą, beabejonės administracijos yra pranešta P.K.-tui, kuris ir aptars ar daleistina, ar gi ne.

LSS. 139 ir 22 kp. kaip ir pavieniams šiaip ar kitaip apkalbantiems reikalą apdraudos skyriaus sąjungoje klausimą patarčiau būti biskutų kantresniais ir palukėti porą savaitių, kadangi šiuo tarpu sąjungoje yra kiti reikalai ir sykiu visų negalima atlikinėti. Po kiek laiko galima bus tuo reikalu užsiimti kitaip, negu iki šiol. Taigi rankraščiai bus sunaudoti, kada dalykas bus pastatytas ant sąjungos ofeijališko kelio.

LSS. 125 kp. Kreipkitės su tuo reikalu prie centro sekretoriaus. Bet vargiai į Illinois valstiją galės pribūti keliaujantis kalbėtojas drg. A. Baranauekas. Kalbėtojų randasi Chicagoje, kuopa gali su jais susižinoti, bet redakcija pagelbėti tame negali.

K. Kubilius. Labai nesmagu neduoti balso nuskriaustam, tačiau tamistų sąjungos narių tarpe nerandame, todėl raštelis turėtų būt paliūdytas keno nors iš užsitikėtinų žmonių ranka, kad galima būtų apskelbti.

Pranešimas.

Šiuomi pranešam gerbemiems prenumeratoriams ir norietiams uesirašyti knygą «Moteris ir Socijalizmas». Jog jau pradėjome dirbt, už mėnesio—kito, gal jau turėsime gatavą. Todėl draugai atminkite, jog tas darbas lėšuos daug pinigų. Apart to yra už traukta skola nuo draugo J. Jenuškevičiaus, kuria irgi netrukus turėsime atiduoti. Todėl draugai skubėkite rinkti prentmetą, idant pradėjus darbą nereiktų pusiaukelėi sustot, bet pradėjus dirbt iki galui. Draugai! Jnk nuo jusų viskas priguli. Padėkit kiek kas galite.

«Kovos» administracija per J. Grinius.

Balius su dovanomis.

Šiomi pranešame, jog Elizabeth, N. J. Lietuvių Gimnastiko Kliubas, parengė didelį balių su dovanomis, naudai budavojimo lietuviškos svetainės. Todėl vienatūčiai, privalom atjaut prakilniems tikslams rengėjų ir kaip galint apsilanky į mitėtą balių.

Balius atsibus 22 Berželio (June) J. Curčekio Svetainėje, po Nr. 69 South Park St. Elizabeth, N. J. Pradžia 7-tą val. vakare. Įžanga kiekvienai ypatai su padėjimu drapanų 25 c.

Užkviečia, L.G. Kliubo Valdyba.

Pranešimas II-ro rajono V. komiteto.

Draugai ir draugės, manau, kad visi patėmijote «Kovoj» N. 23 «Pranešimas LSS. Rajonams» Taigi čionai priverstas esu pasitel-sinti, jogei nieko aktyviško iki šiol negalėjau veikti labai II-ro Rajono. Priežastis tai tas, kad netekau darbo, ir turėjau trunkytis po visus kampus, pakol užtikau sau duonos kąsnį.

Bet dabar pasidarbuosiu kiek galėdamas labai visos LSS., pildydamas visus reikalus V. K. V. Komiteto nuo II-ro Rajono narys:

4760 Combridge St. Philadelphia, Pa.

V. J. Stankus.

Skaityk geras ir pamokinančias knygas, o ir be mokyklos daug išmoksi.

Mēs norime, kad darbininkai greičiau susiprastų ir pamatytų savo skriaudėjus tikroj jų bjaurybėj. Todėl patariame skaityt tokias knygas, kuriose rašo apie vargus ir išnaudojimą darbininkų, apie sauvalę kapitalistų ir begėdiškus jų darbus. Skaityk «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ», o ten pamatysi begėdystes Prancūzijos valdžios ir kunigų. Suprasi, kodėl Prancūzijoje kilo Didėji Revoliucija, ir kokiū būdu pasiliuosavo nuo karaliaus valdžios. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» nors didelė knyga, bet ji taip užinteresuoja skaitytoją, kad nors ir nelabai mokantis skaityt, pradėjęs negali paliaut, pakol neperskaito iki paskutiniui puslapini. Mēs žinom, kad minėtą knygą dvasiška valdžia labai persekioja ir vargdieniam darbininkam draudžia skaityt, mat dėlto, kad ten nurodyta darbininkų skriaudos ir kunigų bei valdžios begėdiški darbai. Bet ar darbininkai ant to paisys? Jie jau suprato, kur šaltinis išganymo ir spindulys šviesos. Todėl, nieko nelaukęs, pri-siųsk «Kovos» administracijai Money Orderiu ar krasos ženkleliais 75c, o tuoj apturėsi minėtą knygą.

Adresuok sekančiai:

«KOVA», 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Atviri Laiszkeliai.

1 Pavasaris Socijalizmo	15 Trys viešpačiai ant bombos
2 Paryžiaus komuna	16 Darbininkai ir ponas.
3 Caro kėlonė į Sibyrį	17 Kapitalizmas ir jo auka.
4 Tėvynė ir jos sūnus darbininkai	18 Dabartinės draugijos progressas.
5 Sunku keliat su Teisybe	19 Nukryžlavotas gauna tulžį
6 Kapitalizmo reakcijos vilny	20 Kapitalas ir jo augintinis ponas
7 Darbininkų pažanga	21 Be darbo ir duonos
8 Rusijos karė su Japonija	22 Labdarystė kapitalistų
9 Marselietė	23 Šalin iš Prancūzijos
10 Internacijonas	24 Dėdė Samas
11 Ant barikadų	25 Moteris ir Socijalizmas.
12 Raudonas Vėluokas	26 Da vienas smūgis
13 Dievaitis Kapitalistu	27 Teismas betelių.
14 Tikėjimo palaikytojai.	28 Lietuvos Senovės karžygiai.

Laiszkams Popieriai.

1 Žmonijos Geradėjai	8 Raudona Vėluokas
2 Kėlonė į dangų	9 Internacijonas
3 Susipraskim! Ant barikadų	10 Kapitalistų Dievaitis
4 Ant barikadų	11 Tikėjimo palaikytojai
5 Marselietė	12 Dabartinės draugijos progressas
6 Saulei tekant	13 Kapitalas ir jo augintinis ponas
7 Pirmoji Gegužė	14 Standininė sistema ir jos auka.

«KOVOS» SPAUSTUVĖJE spausdinam visokius atvirus laiškus ir laiškam popierius; pritaikom paveikslus pagal apsteliuotojų norą: tautiškus ir kitokius.

NAUJAUSES EUROPINIS IŠRADIMAS DEL MILIJONŲ!

Kaip užlaikyt grožybę ir prašallat daugybę odos [ekūros] ligų. Kaip apsaugoti nuo šendieninių apgavikų, ir kaip galima prašallat daugybę ligų užsienėjusių su tam pritaikintais daictais maictais. Dykal darodymai, kaip tikstandčiai išslygdė Rašyk pas.

Drs. B. 106 Specialists, Sta. W. So. 8 St. Brooklyn, N. Y.

"KOVOS" AGENTAI.

- J. RUDMINAS**
Kazuno Aptiekos, Shenandoah, Pa
- J. VISOCKIS**
8139 Vincinunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI**
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS**
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- G. A. PUPAUSKY & CO.**
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
- MATT SENKUS**
46 Knox St., Lewiston, Me
- A. M. RUKAS**
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
- J. ŠUKIS**
70 W. 25th St., Chicago, Ill.
- J. PETRIKYS**
1514 Ross Ave., Scranton, Pa.
- J. M. ŠIMKUS**
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS**
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS**
342 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS.**
165 West St. Lawrence, Mas
- V. STRIGAS.**
3207 Salmon, St. Philadelphia, Pa.
- F. STASIUKELIS.**
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.**
1115 Exchange Ave. E. St. Louis, Ill.
- M. GELGOTA.**
1212 Buttonwood Philadelphia, Pa.
- K. ARMINAS.**
Box 1, Willamston, Pa.

- J. ZALANSKAS.**
11 Charter, St Exeter, N. H
- A. KALASKY.**
Box 1306, Renton, Wash.
- A. UNGURAITIS.**
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
- A. KAZEKEVIČIUS.**
P. O. BOX 80, Edwards Ind.
- J. BINDOKAITIS.**
71 Henry St. Rochester, N. Y.
- M. K. ŽVINGILAS.**
18 Foley st., Bristol, Conn
- ALEX. BASEVIČIUS**
3019 Pulasky All., Pittsburg, Pa.
- V. K. RAČKAUSKAS**
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS**
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS**
55 1/2 Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS**
227 Chapel St., New Haven, Conn.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prilsmimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.

Galima susikalbēt rusiškai ir lenkiškai.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselionms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prieinamos.

Keystone Telefonas: East 42-65-A.

Už apgarsinimus "Kovos" Administracija neatsako.

Ant pardavimo.

Grosernė ir bučernė su visais įrengimais, vendlerne rūkinimui mėsos, geriausios mašinos dirbimui dešrų, biznis gerai išdirbtas, namas gražei aprūpintas, gražioj lietuviiais apgyvetoj vietoj; parsiduoda už labai pigę prekę.

M. Bzorek, 732 Monroe ir Front St. Philadelphia, Pa.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Prie išsisukimo, Sudurdimo, Perimtu muskulu, Skausmu Romatizmo, Neuralgijos ir panašiu kankiu niekas taip greit nepamačina, kaip sutepimas su Pain Expeleru

F. Ad. Richter & Co
215 PEARL ST.
NEW YORK

Tėmykit ant Ankero ženkle apsaugojimo.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygelę dainų Vainikėlis' kurios prekę **15 cent.** tam Prisiqsime **Katalioga Dykai.** Tame kataloge Telpa aprašymai apie Elektriškų krutancijų paveikslių mašinas. **Magiszkas Sztukas,** lempas, visokių gatunkų knygas, drukuojemų mašinėliu **Armoniku** koncertinu Britvu, Laikrodėlių, Auksinių rašomu plunksnu, Spilky, Žiedų, Lenciugėlių, Strielbų ir tt.

George A. Pupausky & Co. Dep. 1
2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

17 AKMENAIŠ "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsukamas ir užstatomas, vyrams ar moterims Auksu dengtas, gvarantuoštas 20 metų. Lukštai abi pusi uždaromi gražiai engraveruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiai turtuojamas per tarnaujančius prie geležinkelio ir per nuolat keliančius.

Pasiqsime vyriską ar moteriską laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąją per C. O. D., leidžiame išgžeminti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresul. Jei rasite netinkantį, sugražinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėtum \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti šikalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato psauksuota retėžėlių su brelioku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO.** 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Gerl dantys yra neatbutinai reikalingi gera sveikatai, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkys tavo dantis už žema preke. Trankia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vaka
Nedėliomis 9 iki 1 vak.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PECIU INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Phil'a

Mano darbas gali būt matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodėlio socialistiškas retėželis su globu, broliškai sveikinancios dvi rankos arba su svyturim ir socialistišku parašu. Preke už vieną 25c.

Socialistiški ženkleliai visokiū gatunkū: paprasti—preke 5c, psauksnoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami siuskit pinigūs krasos ženkleliais arba Money Orderin.

"Kovos" Administracija.

MES JUMI UŽSITIKIAME. JUSU KREDYTAS YRA GIARAS'

Kiek vienas teisingas Tautietis, kuriame krašte is nebutu, gali, pirkti ant kredyto, arba ant labai lengvų menesinių išmokesczių, d dei graži laikrodj su lenciugu ir breloku, kure kasztuoja \$ 30 Doleriu.

Rašikite dar šendien apei artesni paaiškinimą, teipgi prekes ir išligas ir priesiųskite markę del atsiųtima atsaka ir preiskuranta pas firma:

WATCHCREDIT Co.
105 CHAMBERS ST. NEW YORK, N. Y.

Jubilejeinei atviri laiškai ir laiškam popiera «kova po žatgriu», Naujai atspausdinta su gražiais paveiksiais ir tinkančioms kariškoms dainelėms. 2 už 5c., tuzinas už 25c., 100 už \$1.00, daugiau imant da pigiau. Reikalaudami rašikite «Kovos» administracijei.

Nepamirškite "Kova" skaityti!

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlalkymui PLAUKU.

Ar norite užlalkyti plaukus ant galvos? slenka plaukai? galva plika? ant veido yra papučkal? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randai Pleiskeny tai yra ženklus, kad galva pasilika plika už keliu mėnesių jeigu nesigydyt. Jeigu norite galite atsukti per laiską, o bus isaišta Dykal visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir pleiskany atsiradimas Gydoles slunčiame tuojaus per C.O.D. Nebijokite parasyti laiską, nes už rodą nekastuos nė cento. Turime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmonių visokių tautyčių. Rasyk pas:

Drs. Brundza Co. Brdway & S.8th st, Brooklyn, N.Y.

Frederick D. Felto
SALIUNAS
S.W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA Lietuviams.

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS

Lietuviški kvėpianti Cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnavimas, gryna lietuviška kalba.

Publ...
LITHUA...
DRE...
[Inco...]
1815

Nr. 2

J. B. S...
P. Nor...
J. Ilgau...
L. Vaili...

Stalior...

Barabo...
LAIŠK...
KORE...

Mok...
Drukuoto...
Koresp...
Angliška

AMERIK...
negausi, be...
kulto laikr...
noro tamaj...
tamajam y...
PAGEBYK...
Kiekvien...
bina, prila...
VA' "LIE...
gana dovan...
kalna 75c. I...
taip labai r...
užaisryt is...
gus. Korp...
nos užisrai...
titauciai t...

JOHN...
Gan...